

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- **Ontwerp van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie**
 - **Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de VTC, VREG, de SERV, en de MINA-Raad**

Samenvatting

Met dit ontwerp van besluit wordt een verplichting ingevoerd voor grote elektriciteitsafnemers met een afname van meer dan 1 GWh en gebouwen van publieke organisaties met een afname van meer dan 500 MWh om op een minimaal deel van hun daken zonnepanelen te installeren.

Voorts wordt een meldingsplicht ingevoerd voor installateurs bij de eerste ingebruikname of het volledige onderhoud van een centraal stooktoestel. Dit moet de opvolging van deze bestaande verplichtingen en de communicatie en sensibilisatie over de kenmerken van deze toestellen mogelijk maken.

Er wordt vanaf 1 januari 2023 ook een aansluitingspremie voorzien voor warmte-afnemers die aansluiten op een warmtenet.

Voor de erkende technicus verwarmingsaudit wordt voorzien om op verzoek de nodige info te verschaffen over de gehanteerde berekeningsmethodiek bij het uitvoeren van een verwarmingsaudit op een centraal stooktoestel met vaste brandstof.

Het ontwerp voert voor nieuwbouw met aanvraag van de omgevingsvergunning vanaf 1 januari 2023 ook specifieke voorwaarden aangaande technische installaties in, waarbij wordt voorzien in eisen aangaande een lage temperatuursafgiftesysteem zodat deze gebouwen klaar zijn voor aansluiting op duurzame warmte-opwekkers in de toekomst.

Daarnaast wordt de sloop- en heropbouwpremie verlengd tot 31 december 2023. Er wordt een nieuwe voorwaarde ingevoerd om de premie te kunnen aanvragen: het gebouw dat opnieuw wordt opgebouwd moet een E-peil van maximaal E24 halen.

Het ontwerp verruimt ook het aantal gevallen waarbij een EPC moet worden opgemaakt bij overdracht van een (niet-residentieel en residentieel) gebouw. Uit de praktijk bleek dat bij gebouwen die werden overgedragen bij notariële overdracht in volle eigendom het overdragen van

een EPC niet altijd verplicht was (ruil, schenking, inbreng van bedrijfstak etc.), waardoor er praktische problemen rezen bij het vaststellen en uitvoeren van de renovatieverplichting. Het ontwerp werkt deze inconsistentie dan ook weg.

Ook wijzigt het ontwerp de geldigheidsduur van het EPC bouw voor niet-residentiële eenheden. De geldigheidsduur van het EPC-NR werd vastgesteld op 5 jaar, maar het EPC bouw voor een niet-residentiële eenheid kent nog altijd een geldigheidsduur van 10 jaar. Om zo snel mogelijk een accuraat (berekend) beeld te krijgen van de energieprestaties van deze gebouwen, wordt de geldigheidsduur van het EPC bouw beperkt tot 5 jaar.

Het ontwerp van besluit versoepelt ook de EPC-labelpremie, zodat nieuwe eigenaars steeds in aanmerking komen voor de premie ongeacht een eventueel al opgestarte voucher door een vorige eigenaar. Daarnaast komt iedere investeerder na afloop van de periode van 5 jaar van de voucher opnieuw in aanmerking voor de EPC-labelpremie mits voorlegging van een recent EPC (voor de renovatiewerken).

Ook voert het ontwerp van besluit een verregaande vereenvoudiging voor de vergoeding van uitbetaalde premies en voor de uitvoering van specifieke actieverplichtingen in, waarbij afgestapt wordt van een gedeeltelijke of volledige vergoeding voor specifieke actieverplichtingen en de mogelijke vergoeding jaarlijks zal worden vastgelegd door de minister, voor alle REG-openbaardienstverplichtingen samen.

Het ontwerpbesluit legt in navolging van artikel 12.5.1 van het Energiedecreet vast welke gegevens in de nieuwe databank voor energiegebruik en energieproductie worden bijgehouden.

Het ontwerpbesluit wijzigt verschillende bepalingen aangaande de duurzaamheidscriteria waaraan moet voldaan worden om bij energetische toepassing van biomassa in aanmerking te komen voor aanvaardbare groenestroomcertificaten. De wijzigingen zijn noodzakelijk om conformiteit met de hernieuwbare energierichtlijn te garanderen.

Tot slot voert het ontwerpbesluit ook een bovengrens voor digitale gasmeters in.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2022/237 werd op 24 juni 2022 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 16 juni 2022 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 4 juli 2022 verkregen.

Het akkoord van de minister van Bestuurszaken werd verkregen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A.1 PV-verplichting grote verbruikers

In het maatregelenpakket betreffende de versnelling van woonrenovatie en de groei van hernieuwbare energie wordt naast een versnelde jaarlijkse groei aan windenergie van 108 naar 150 MW, een versnelde groei van PV-installaties van 300 naar 450 MW per jaar vooropgesteld voor de jaren 2022 en 2023.

Om het bereiken van deze extra groei van 150 MW ten opzichte van de groei in 2021 haalbaar te maken, wordt ook een PV-verplichting gelanceerd waarbij de Vlaamse Regering de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de eigenaar, erfpachter, of opstalhouder is van een gebouw verplicht om op minstens een beperkt deel van de totale dakoppervlakte een bepaalde hoeveelheid fotovoltaïsche zonnepanelen te installeren.

De verplichting geldt voor bruto-afnames¹ van elektriciteit van meer dan 1 GWh per jaar, een doelgroep van ongeveer 2.500 afnamepunten binnen zeer uiteenlopende sectoren. Het kan evenwel voorkomen dat de kaap van 1 GWh op jaarbasis eenmalig overschreden wordt om uitzonderlijke redenen, terwijl het gemiddelde verbruik van de onderneming in normale omstandigheden onder de 1 GWh blijft. Om die reden wordt voorzien in een uitzonderingsmogelijkheid. Als wordt aangetoond dat het energieverbruik significant (nl. meer dan 10%) afwijkt van het gemiddelde van de drie voorafgaande kalenderjaren, wordt een uitzondering verleend.

De afname (zoals doorgegeven door de netbeheerders) wordt beschouwd tijdens het jaar n-2 (dus kalenderjaar 2023 bij de start in jaar 2025). De indienstname van de PV-installaties wordt vastgesteld op basis van de melding na de vereiste keuringen bij de netbeheerder en dit voor de eerste maal op 1 juli 2025, en daarna 31 december van het tweede kalenderjaar dat volgt op het jaar volgend op de melding van het feit de afname de drempel voor het eerst bereikte.

De totale dakoppervlakte van het gebouw moet bij de start van de verplichting in 2025 voor minstens 10% ingevuld worden, waarbij de verplichting verrekend wordt a rato van 1 kWp te installeren PV-vermogen per 8 m² totale dakoppervlakte. Dit geeft als te plaatsen PV-piekvermogen 12,5 Wp per m² totale dakoppervlakte. Deze 10% wordt gradueel verhoogd: in 2030 bedraagt het percentage 15% (of 18,75 Wp/m²) en in 2035 20% (of 25 Wp/m²).

Een eigenaar, erfpachter of opstalhouder kan er voor kiezen om het verplicht te plaatsen piekvermogen te installeren op de marginale gronden, carports en fietsenstallingen. Daarnaast kan de eigenaar, erfpachter of opstalhouder er ook voor kiezen drijvende zonnepanelen te installeren.

Als een eigenaar, erfpachter of opstalhouder, of een publieke organisatie, meerdere in het Vlaamse Gewest gelegen "eigen sites" heeft, dan kan hij voldoen aan de verplichting door de hoeveelheid fotovoltaïsche zonnepanelen, die worden in dienst genomen na 1 januari 2023, te centreren op één of meerdere van de eigen sites die in het Vlaams Gewest liggen. Deze flexibiliteit maakt het mogelijk voor ondernemingen om te voldoen aan hun verplichtingen door zonnepanelen te plaatsen op die site die daar het meest geschikt voor is.

De rendabiliteit van deze verplichting wordt versterkt door rekening te houden met het zelfverbruik en de bestaande aansluiting:

¹ Met bruto-afname wordt de totale hoeveelheid elektriciteit bedoeld die van het net wordt gehaald. Voor afnamepunten met ook lokale productie is dit gelijk aan alle elektriciteit die van het net wordt afgenomen op momenten dat de lokale productie installatie geen of onvoldoende elektriciteit produceert om het verbruik te dekken.

- de verplichting houdt rekening met de lokale afname. Dit gebeurt door het te installeren piekvermogen in kW af te toppen op de jaarafname in kWh x 35%, en gedeeld door 900 vollasturen. Daardoor wordt gefocust op de meest rendabele projecten en wordt de impact van injectie op het net zo beperkt mogelijk gehouden. Bijvoorbeeld voor een afnemer met 1 GWh brutoafname levert dit een aftopping op van 1.000.000 kWh x 0,35 gedeeld door 900, dus 389 kWp.
- de verplichting houdt rekening met een eventuele injectielimiet die door de netbeheerder kan opgelegd worden indien het net onvoldoende onthaalcapaciteit heeft. Daarbij wordt dan een limiet voor het te installeren piekvermogen gebruikt van 1/0,7 van het maximaal injectievermogen. Momenteel is het gebruikelijk om een omvormervermogen toe te passen van 70% van het geïnstalleerd piekvermogen. Dus als er een injectielimiet (omvormervermogen) is vastgelegd van bvb. 100 kW, dan kan er maximaal $100/0,7 = 143$ kWp geplaatst worden, en wordt het verplicht te installeren piekvermogen daarop afgetopt. Op die manier worden kosten voor eventuele netverzwaring ook beperkt.

Indien het dak voor meer dan 25% bestaat uit transparante scheidingsconstructies (koepels, lichtstraten, maar bijvoorbeeld ook in het geval van dakoppervlakte van serres en dergelijke), wordt de verplichting enkel berekend op de resterende dakoppervlakte zonder de transparante scheidingsconstructies.

Een beperkt verplicht te benutten deel van de dakoppervlakte zal voor de gebouweigenaar en -gebruiker een aanleiding zijn om een analyse te maken of een grotere invulling niet rendabeler is. Daarbij kan men dan rekening houden met meer gedetailleerde kenmerken van het dak, het lokale verbruik, en de toename van de verplichting in 2030 en 2035 (om een steeds groter minimum deel van het dak te benutten). De verwachting is namelijk dat de meerkost bovenop de verplichte basisinstallatie om iets meer zonnepanelen te plaatsen beperkt is, en dat het daardoor rendabel zal zijn om ineens een grotere en meer toekomstgerichte installatie te plaatsen.

Indien de PV-projecten in dienst genomen worden alvorens de verplichting ingaat (1 juli 2025 voor het minimale piekvermogen van 12,5 wattpiek per vierkante meter), kunnen ze bovendien genieten van de steun via de calls groene stroom zolang deze call-regeling geldt.

Voor alle gebouwen in eigendom van een publieke organisatie wordt de afnamegrens aangescherpt tot een bruto-afname van elektriciteit van 500 MWh per jaar (ongeveer 700 afnamepunten waarvan ongeveer 300 afnamepunten met een afname van meer dan 1 GWh per jaar). In 2030 wordt de grens voor deze doelgroep verder verlaagd naar 250 MWh (ongeveer 1500 afnamepunten). Deze specifieke doelgroep kan voor ontzorging beroep doen op het Vlaams Energiebedrijf (VEB). Het VEB heeft hiervoor de klassieke formule waarbij de gebouweigenaar investeert. Daarnaast beschikt het VEB ook over een formule 'stroomafname overeenkomst' waarbij de eigenaar van het gebouw de investering terugbetaalt aan de dienstenleverancier (ESCO) van de installatie op basis van een vast afgesproken tarief voor de opgewekte zonnestroom.

Er wordt verder geen onderscheid gemaakt naar types gebouwen of nieuwbouw/bestaande bouw of naar het type net waarop de afnemer is aangesloten. Er wordt ook geen onderscheid gemaakt op basis van sector of NACE-code.

Indien de verplichting niet tijdig wordt nageleefd, zal een niet-bevrijdende geldboete opgelegd worden. Dit handhavingskader zal verder uitgewerkt worden in het Energiedecreet.

Er wordt de mogelijkheid voorzien om de verplichting in te vullen door te investeren in nieuwe windmolens, of bio-WKK op verbranding van biomassa of biogas dat geen biomethaan betreft die achter hetzelfde aansluitingspunt (inclusief directe lijnen) gelegen zijn en die een equivalente hoeveelheid elektriciteit opwekken. Deze flexibiliteit wordt beperkt tot windturbines en bio-WKK. In

2025 zal worden geëvalueerd of deze beperking tot windturbines en bio-wkk op verbranding van biogas dat geen biomethaan betreft al dan niet kan worden uitgebreid. De administratieve handhaving van deze investeringsverplichting kan uitgevoerd worden door het opvragen van data bij de netbeheerders. Deze installaties zijn na de in dienst name aangemeld bij de netbeheerders.

Daarnaast wordt er door te werken met bruto-afname als criterium rekening gehouden met lokale productie. Wanneer een bedrijfssite een lokale productie heeft (zoals wind of WKK) en hierdoor minder dan 1 GWh bruto-afname heeft, zal deze niet gevat worden door deze verplichting.

Tevens wordt de mogelijkheid voorzien om de verplichting in te vullen door participatie in andere nieuwe hernieuwbare stroomprojecten (zon, wind en bio-WKK), en die gerealiseerd worden bovenop deze PV-verplichting of andere verplichtingen uit het Energiebesluit (vb. het minimum aandeel hernieuwbare energie voor nieuwbouw) van de eigenaar, erfpachter of opstalhouder in kwestie. Participaties die voldoen aan deze voorwaarden kunnen in rekening gebracht worden voor de voorgestelde verplichting.

Indien er plannen zijn om het gebouw te slopen of het dak te renoveren, kan er uitstel verleend worden voor maximaal 5 jaar. Indien dan het gebouw toch niet gesloopt wordt of het dak niet vervangen wordt, volgt ook een administratieve geldboete. In geval van sloop legt de eigenaar, erfpachter of opstalhouder uiterlijk drie jaar na het betekenen van de beslissing tot verlenen van uitstel een sloopvergunning voor aan het VEKA. In geval van dakvervanging moet binnen 2 jaar een getekende offerte voor dakvervanging worden voorgelegd. De sloopvergunning moet nog niet definitief zijn geworden om te kunnen gelden als bewijsstuk voor het uitstel. Tot slot wordt er ook voorzien in een uitzondering voor gebouwen die gesloopt worden zonder heropbouw.

De verplichting houdt niet in dat het dak moet gerenoveerd worden als de draagkracht onvoldoende is voor een traditionele PV-installatie. Er is de mogelijkheid om lichtere draagstructuren te gebruiken, te opteren voor dunne-film zonnepanelen, te kiezen voor de alternatieve opties om achter het aansluitpunt (al dan niet via directe lijn) een ander nieuw groenestroomproject te realiseren (wind en bio-WKK), of te kiezen voor participatie in een ander nieuw groenestroomproject (zon, wind en bio-WKK).

A.2 Invoering meldingsplicht uitvoering keuring voor eerste ingebruikname en volledige onderhoudsbeurt van een centraal stooktoestel

Het ontwerp van besluit wijzigt het Stooktoestellenbesluit. Er wordt voorgesteld om een verplichting in te stellen voor de erkende technici en geschoolde vakmannen om melding te doen van de uitvoering van de keuring voor eerste ingebruikname of de volledige onderhoudsbeurt van een centraal stooktoestel. Deze melding gebeurt via een webapplicatie die het Vlaams Energie-en Klimaatagentschap (hierna: VEKA) op haar website ter beschikking zal stellen. De gemelde gegevens worden opgeslagen in de databank voor energiegebruik en energieproductie van het VEKA zoals ook vermeld in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Deze meldingsplicht geeft uitvoering aan de acties zoals vermeld in de Beleidsnota Energie (2019-2024; OD 1.3) en de beleidsnota Klimaat (2019 – 2024; OD 2): “voor de opvolging van de onderhoudsplicht en de verduurzaming van de verwarming van de gebouwen ontwikkelen we een databank met informatie over de gebruikte hoofdverwarming per gebouw.” Deze databank zal ingezet worden voor de opvolging van de onderhoudsplicht en de verduurzaming van de verwarming van de gebouwen. De invoering van de verplichting tot melding van de kenmerken in de databank zoals hierboven beschreven, moet deze opvolging mogelijk maken. De databank zal verder worden ontsloten via de woningpas. Via de woningpas zal de eigenaar o.a. kunnen worden verwittigd dat het onderhoud van de centrale verwarmingsinstallatie moet worden ingepland. Een goed onderhouden centrale

verwarmingsinstallatie zorgt voor een aanzienlijke energiebesparing, is goed voor het klimaat en zorgt voor een lagere energiefactuur.

Verder wijzigt het ontwerp van besluit in functie van voormelde meldingsplicht bijlage IX van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 en het laatst gewijzigd door het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2019.

Er wordt aan het Stooktoestellenbesluit ook een verwoording aangepast van “de administratie” naar “het VEKA of de toezichthouder” en dit met het oog op het uitvoeren van het toezicht.

A.3 Invoering eis lagetemperatuursafgiftesysteem bij nieuwbouw

Teneinde een lock-in te vermijden bij nieuwbouw werd door het Vlaams Parlement beslist om de piste van de verplichte combinatie van een warmtepomp bij toepassing van een aardgascondensatieketel vanaf 1 januari 2023 uit de visienota van de Vlaamse Regering van 5 november 2021 niet door te voeren. Als flankerende maatregel om het niet doorvoeren van deze stap op te vangen, wordt voorgesteld in het kader van de energieprestatieregelgeving voor nieuwbouw specifieke voorwaarden op te nemen aangaande technische installaties waarbij wordt voorzien in eisen aangaande een lage temperatuursafgifte. Op die manier kan men later nog overschakelen op een warmtepomp zonder wijzigingen aan het afgiftesysteem, waardoor een lock-in wordt vermeden. Deze specifieke voorwaarden zullen van toepassing zijn voor omgevingsvergunningen aangevraagd vanaf 1 januari 2023.

Bij de uitwerking van de S-peilcompensatie vanaf 2022, waarbij een S-peil van S29, 30 of 31 nog wordt getolereerd indien er aan een strengere E-peil wordt voldaan (E25 in 2022 en E20 vanaf 2023) werd voorzien om geen cumul toe te staan met de compensatie op het E-peil bij het niet-voldoen aan de eis hernieuwbare energie. Aangezien de eis voor lagetemperatuursverwarming ook voorzien wordt met een sanctie via een strengere E-peil en een cumul ook in dit geval onwenselijk is, is het nodig om bij de S-peilcompensatie vanaf 2023 te bepalen dat het voldoen aan de lagetemperatuursverwarming een bijkomende vereiste is.

A.4 Sloop- en heropbouw

De Vlaamse sloop- en heropbouwpremie werd ingevoerd op 1 oktober 2018 en liep in een eerste fase tot 31 december 2020. Deze premie is enkel van toepassing buiten de centrumsteden. De premie bedroeg 7500 euro. De premie werd hervormd in 2021, omdat de federale overheid voor die periode tijdelijk 6% in plaats van 21% BTW mogelijk maakte bij sloop- en heropbouw voor een specifieke doelgroep. De Vlaamse sloop- en heropbouwpremie was voor die periode (aanvragen omgevingsvergunning in 2021-2022) enkel nog mogelijk voor wie niet in aanmerking kwam of kon komen voor de 6% BTW. De Vlaamse premie bedraagt nu 10.000 euro per project. Ondertussen besliste de federale overheid om de tijdelijke 6% BTW te verlengen tot eind 2023. Er wordt in dit ontwerp van besluit voorgesteld om de Vlaamse sloop- en heropbouwpremie ook te verlengen voor dezelfde periode (aanvragen omgevingsvergunningen tot eind 2023). De premie moet aangevraagd worden binnen de 3 maanden na de goedkeuring van de omgevingsvergunning en uiterlijk op 30 juli 2024.

Tegelijkertijd wordt er een verstrenging voorgesteld van de eisen waaraan de heropbouwde woningen of appartementen dienen te voldoen, voor omgevingsvergunningen aangevraagd in 2023, om van de Vlaamse sloop- en heropbouwpremie te kunnen genieten. Standaard moet de heropbouw voldoen aan het E-peil van E30 (en alle andere EPB-eisen). Er wordt voorgesteld om het E-peil, in geval men wil genieten van de Vlaamse sloop- en heropbouwpremie, te verstrengen naar E24, dus 20%

strenger dan de huidige eis. Hierdoor komt er een extra stimulans om energie-efficiënter te bouwen dan de EPB-eisen. Indien er niet voldaan is aan deze eis, kan de Vlaamse sloop- en heropbouwpremie teruggevorderd worden. In eerste instantie moet via de startverklaring, voor de start van de werken, worden aangetoond dat er op basis van de EPB-voorafberekening, een E-peil van maximaal E24 behaald zal worden, voor alle herop te bouwen wooneenheden.

Jaarlijks worden er ongeveer 440 geldige Vlaamse sloop- en heropbouwpremies aangevraagd. Het extra budget voor het verlengen van de maatregel met 1 jaar wordt geraamd op 4,4 miljoen euro.

A.5 Wijziging toepassingsgebied beschikken over een EPC

Momenteel zit er een discrepantie tussen het toepassingsgebied van het energieprestatiecertificaat en het toepassingsgebied van de renovatieverplichtingen voor residentiële en niet-residentiële gebouwen. Meer bepaald bij ruil en schenking moet er momenteel geen energieprestatiecertificaat opgemaakt worden, maar deze overdrachtsvormen behoren wel tot het toepassingsgebied van de renovatieverplichtingen. Om deze discrepantie weg te werken, wordt het Energiebesluit aangepast en het toepassingsgebied van de verplichting om een energieprestatiecertificaat over te dragen afgestemd op het toepassingsgebied van de renovatieverplichting. Zo zal in alle gevallen waarin de renovatieverplichting geldt (nl. notariële overdracht in volle eigendom) er ook een verplichting zijn om een EPC over te dragen bij de notariële akte.

A.6 Aanpassing EPC Bouw

Het VEKA bereidt momenteel de invoer van het EPC voor niet-residentiële gebouwen voor, dat vanaf 2023 beschikbaar moet zijn bij overdracht/verhuur. In de toekomst (2028-2030) zal elke grote niet-residentiële eenheid moeten voldoen aan een minimaal label dat geleidelijk aan wordt aangescherpt tot label A in 2050. Het EPC NR vermeldt een energielabel dat is gebaseerd op metingen. Hoe groter het aandeel van het werkelijke energiegebruik dat gehaald wordt uit hernieuwbare bronnen, hoe beter het label. Het EPC NR is dus een krachtige tool om het totale en hernieuwbare energiegebruik te beïnvloeden en bij te sturen.

Het werkelijke energiegebruik kan echter aanzienlijk fluctueren in de tijd, en bijgevolg het energielabel ook. Om een regelmatige opvolging te verzekeren én om de impact van fluctuaties in de tijd op te vangen, werd daarom de geldigheidstermijn van een EPC NR op 5 jaar gelegd.

Bij de bouw van een niet-residentieel gebouw wordt een EPC Bouw toegekend, dat op dit moment volgens de regelgeving nog 10 jaar geldig is. Op dat certificaat worden enkel berekende prestaties op basis van EPB-methodiek meegegeven, geen gemeten prestaties (wat in nieuwbouw uiteraard ook niet mogelijk is). Maar om aan de lange termijndoelstelling 2050 te voldoen, zullen ook deze nieuwe gebouwen over een gemeten aandeel hernieuwbare energie moeten beschikken. Er moeten zo snel mogelijk metervoorzieningen geplaatst worden, en niet pas binnen 10 jaar. Daarom is het logisch de geldigheid van het EPC bouw voor niet-residentiële eenheden gelijk te schakelen aan de geldigheid van het EPC NR, dus 5 jaar.

A.7 Versoepeling EPC-labelpremie

In 2021 werd de EPC-labelpremie ingevoerd waarmee grondige renovaties van woningen, collectieve woongebouwen en wooneenheden, uitgevoerd binnen een periode van 5 jaar, extra gestimuleerd worden op basis van een EPC-labelverbetering. Per woning, collectief woongebouw of wooneenheid kan slechts 1 EPC-labelpremie worden toegekend. In zekere zin is deze EPC-labelpremie de opvolger van de voucher. Deze voucher werd vanaf 2017 ingevoerd om sequentieel en verbonden aan

premieaanvragen voor 3 tot 7 individuele investeringen binnen een periode van 5 jaar, telkens een bonus bovenop de basispremie voor die investeringen uit te betalen. Wanneer reeds een voucher lopende is op basis van 1 uitgevoerde investering waarvoor een premie werd aangevraagd, was het slechts in zeer specifieke situaties mogelijk om af te zien van deze voucher.

Nieuwe eigenaars van woningen, woongebouwen of wooneenheden worden echter soms onverwacht geconfronteerd met een reeds opgestarte traject van de totaalrenovatiebonus voor de nieuw aangekochte woning, waardoor hun aanvraag voor een EPC-labelpremie wordt geweigerd. Daarnaast is er de vaststelling dat een opgestarte voucher zelfs zonder eigendomsoverdracht, niet altijd aanleiding geeft tot één of meerdere bonussen, omdat bijvoorbeeld het renovatietraject niet op korte termijn wordt/kan worden voortgezet. Er worden dan ook twee versoepelingen voorgesteld met betrekking tot de EPC-labelpremie:

- investeerders die pas vanaf 1 januari 2021 de nieuwe eigenaar zijn geworden van de woning, het collectief woongebouw of de wooneenheid, kunnen steeds in aanmerking komen voor de EPC-labelpremie, ongeacht of er voor het gebouw in kwestie een voucher werd opgestart door de vorige eigenaar, op voorwaarde dat voor de woning een EPC voor renovatie met label (D), E of F kan worden voorgelegd, opgemaakt vanaf 2019;
- na het verstrijken van de termijn van 5 jaar van de voucher, kan iedere investeerder voor dezelfde woning, hetzelfde collectief woongebouw of dezelfde wooneenheid, toch gebruik maken van de EPC-labelpremie wanneer de investeerder een EPC (voor de renovatie) kan voorleggen dat is opgemaakt na het verstrijken van de termijn van de voucher.

A.8 Vereenvoudiging van de vergoedingen in het kader van de REG-ODV

Sinds 2003 worden, in uitvoering van het Elektriciteitsdecreet, later van het Energiedecreet, door de Vlaamse Regering aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders REG-openbare dienstverplichtingen opgelegd (artikel 6.4.1/1 tot en met 6.4.1/10 van het Energiebesluit). Deze verplichtingen werden in de loop der jaren een aantal keren bijgesteld.

Het algemene principe is dat de kosten van deze REG-openbare dienstverplichtingen, geregeld in titel VI, hoofdstuk IV van het Energiebesluit van 19 november 2010, opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerders van het plaatselijk vervoernet via de nettarieven worden doorgerekend in de elektriciteitstarieven (financiële openbare dienstverplichtingen).

In afwijking van het algemene principe van doorrekening in de tarieven, wordt door de Vlaamse overheid tot op een bepaalde hoogte tussengekomen in de kosten gemaakt door de netbeheerders voor enkele specifieke verplichtingen. Het was en is daarbij de uitdrukkelijke bedoeling van de Vlaamse Regering om de distributienettarieven, als gevolg van de REG-openbare dienstverplichtingen, zoveel mogelijk te ontlasten. De Vlaamse Regering engageert zich om de kosten verbonden aan de REG-openbare dienstverplichtingen in de energiefactuur niet te laten stijgen boven het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar (gemiddeld 80,6 miljoen euro in de periode 2015-2019).

De uitbetaling van vergoedingen aan de netbeheerders voor de uitvoering van deze verplichtingen wordt geregeld in artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit en kan gebeuren vanop de algemene uitgavenbegroting, het Energiefonds of het Klimaatfonds (afhankelijk van het type vergoeding). Voor elk type vergoeding bepaalt het Energiebesluit van 19 november 2010 de manier waarop de vergoeding berekend wordt. Voor de meeste vergoedingen is de berekeningswijze volledig geregeld in het Energiebesluit van 19 november 2010, voor andere is nog een delegatie naar de minister opgenomen.

Met elke bijkomende mogelijke vergoeding vanuit de Vlaamse overheid voor de door de netbeheerders uitbetaalde premies of uitgevoerde actieverplichtingen, werden deze financieringsregels complexer

om toe te passen en ontstond er overlap waarbij gedeelten van uitbetaalde premies kunnen vergoed worden op basis van 3 of zelfs 4 potentiële bepalingen, vermeld in artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit. Deze werkwijze is niet langer houdbaar en opsplitsing van één premie volgens de verschillende financieringsregels is niet altijd mogelijk.

Met behoud van het engagement van de Vlaamse Regering om de nettarieven te ontlasten en rekening houdend met de financieringsafspraken die de afgelopen jaren werden opgenomen in het Energiebesluit, wordt een verregaande vereenvoudiging voor de vergoeding van uitbetaalde premies en voor de uitvoering van specifieke actieverplichtingen voorzien. Het principe dat de REG-openbaredienstverplichtingen een financiële openbaredienstverplichting zijn voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit, blijft behouden. In afwijking daarvan, kan voor de uitvoering van de actieverplichtingen, per kalenderjaar een vergoeding toegekend worden aan elke elektriciteitsdistributienetbeheerder, waarvan het bedrag jaarlijks wordt bepaald door de minister. De vergoeding kan niet hoger zijn dan de werkelijk uitbetaalde premiebedragen of werkelijke kosten verbonden aan de actieverplichtingen verminderd met eventuele andere vergoedingen vanwege de Vlaamse overheid voor deze actieverplichtingen. De effectieve vergoeding per elektriciteitsdistributienetbeheerder wordt verdeeld pro rata het bedrag dat is uitbetaald in het kader van de verplichtingen voor het vorige kalenderjaar. Er worden echter geen specifieke vergoedingen voor specifieke premies of actieverplichtingen meer voorzien.

De in het kader van het unieke loket/Mijn VerbouwPremie gemaakte afspraken betreffende de verdeling van de kosten tussen het beleidsdomein Energie en het beleidsdomein Wonen worden integraal behouden alsook de mogelijkheid om voorschotten uit te betalen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders². De paragrafen hierover opgenomen in het Energiebesluit worden volledig overgenomen in het gewijzigde artikel 6.4.1/12.

Een belangrijke wijziging ten opzichte van de huidige vergoedingsregeling is dat vanaf 2023 vergoedingen per kalenderjaar zullen worden uitbetaald, overeenkomstig de rapporteringsafspraken over uitgevoerde actieverplichtingen en uitbetaalde premies, en niet langer voor de periode lopende van het laatste kwartaal van het voorgaande jaar tot en met het derde kwartaal van het lopende kalenderjaar. Voor het vierde kwartaal van 2022 blijven de huidige bepalingen van artikel 6.4.1/12 van toepassing.

A.9 Databank energiegebruik

In artikel 12.5.1 van het Energiedecreet werd de rechtsgrond gelegd voor het bijhouden van een databank voor energiegebruik en energieproductie door het VEKA. Doelstelling van deze databank is om gegevens te verzamelen over gebouwen in het Vlaamse Gewest, hun ligging, hun verwarmingsinstallaties, de energieopwekkingsinstallaties, de energieproductie en het energieverbruik bij deze gebouwen. In dit ontwerpbesluit wordt in navolging van artikel 12.5.1 uit het Energiedecreet bepaald welke persoonsgegevens in deze databank worden verwerkt.

A.10 Wijziging bijlage V, VI, XI en XII bij het Energiebesluit

In bijlage V gebeuren enkele beperkte wijzigingen. In punt 2 wordt een foutieve en overbodige definitie geschrapt en worden de definities van centrale verwarming en plaatselijke verwarming verduidelijkt. Bij de indices werd bij een vorige besluitwijziging de index van circulatieleiding verkeerdelijk verwijderd. Dat wordt nu rechtgezet. In §10.2.2 wordt een tekstuele fout rechtgezet (warmteafvoerend fluïdum i.p.v. warmtebron). Bij de besluitwijziging in voege vanaf 2022 werden

² Zie VR 2022 0402 VV DOC.0007/1BIS.

de lekdebieten van de ventilatiekanalen afgerond tot op de eenheid. In de tekst was dit op een aantal plaatsen vergeten en dit is nu rechtgezet. Op andere plaatsen stond de afronding op de eenheid te veel vermeld. Dit werd terug geschrapt.

In bijlage VI gebeuren enkele beperkte wijzigingen. Alle ventilatiedebieten worden sinds 2022 afgerond op de eenheid. Dit werd op een aantal plaatsen vergeten en wordt nu rechtgezet. Verder wordt in punt 7.3.1 een foute verwijzing naar NBN EN 14511 gecorrigeerd in nota 2. Verder worden een paar vormelijke correcties uitgevoerd.

In bijlage VIII wordt een fout rechtgezet in formules 9 en 14 (gelijkheidsteken vervangen door een groter dan of gelijk aan teken).

In bijlage XII wordt in tabel 7 de correctiefactor voor de regeling van nominaal regime weergegeven. Bij de eerste categorie wordt elektrische warmtepompen vermeld, maar het is niet duidelijk dat het niet van toepassing is voor lucht-lucht warmtepompen, omdat deze geen variabele watertemperatuur kunnen hebben. Bij een lucht-lucht warmtepomp circuleert er koelmiddel (en dus geen water) tussen de buitenunit en de binnenunits. Een lucht-lucht warmtepomp kan dus niet beschikken over een automatische regeling voor een variabele watertemperatuur. Daarom wordt dit geëxpliciteerd in de tekst.

Bijlage XI, dat de regels voor het berekenen van het effect van biobrandstoffen, vloeibare biomassa en hun fossiele alternatieven op de broeikasgasemissie bepaalt, wordt vervangen. Deze bijlage wordt conform de hernieuwbare energierichtlijn gewijzigd. De waarden zoals opgenomen in bijlage V van de richtlijn worden overgenomen (zie verder A.11).

A.11 Wijziging duurzaamheidscriteria

Het voorstel van besluit wijzigt tot slot verschillende bepalingen in het Energiebesluit met betrekking biomassa en de duurzaamheidscriteria waaraan moet voldaan worden om bij energetische toepassing van biomassa in aanmerking te komen voor aanvaardbare groenestroomcertificaten. Deze wijzigingen zijn noodzakelijk om conform te zijn met de hernieuwbare energierichtlijn.

Zo wordt met name artikel 6.1.16 van het Energiebesluit gewijzigd. Onder andere worden regels met betrekking tot de verplichte broeikasgasemissiereductie door het gebruik van vloeibare, vaste of gasvormige biomassa verstrengd. Ook worden eisen inzake landgebruik, wijzigingen in het landgebruik en bosbouw waaraan biomassa moet voldoen toegevoegd.

Verschillende definities in artikel 1.1.1, paragraaf 2 van het Energiebesluit worden ook gewijzigd om conform te zijn met de hernieuwbare energierichtlijn.

A.12 Premie voor aansluiting op een warmtenet

Bestaande, individuele gebouwen worden amper tot niet aangesloten op de warmtenetten. De projecten die indienen voor de call omvatten meestal het aansluiten van grootschalige nieuwbouwprojecten, grote industriële afnemers of grote niet-residentiële afnemers. Het warmtenet wordt soms pal door residentiële straten met een stevige warmtevraagdichtheid gelegd, zonder dat die gebouwen aangesloten worden, omdat de kosten die gepaard gaan met de aansluiting te hoog zijn.

Het is echter aangewezen de beschikbare restwarmte of hernieuwbare warmte maximaal te benutten en niet verloren te laten gaan. Er wordt daarom voorzien in een aansluitingspremie voor warmteafnemers die aansluiten op een warmtenet. Daarbij wordt dezelfde premiehoogte voorzien als voor een lucht-water warmtepomp voor een gewone gebouweenheid: maximum 3000 euro en nooit meer

dan 40% van de investeringskosten. Dit premiebedrag wordt aangehouden tot 31 december 2024. In het jaar 2025 bedraagt de premie 2000 euro.

Voor collectieve bouw en appartementsgebouwen met een collectieve stookplaats wordt de premie gediversifieerd en toegekend op basis van criteria die rekening houden met het aantal aangesloten gebouweenheden.

De premie staat los van de calls groene warmte, restwarmte en restwarmte die steun voorzien tot aan de warmtewisselaar. De nieuwe premie komt toe aan de gebouweigenaar. Er wordt gerekend op een maximum een 1000-tal aansluitingen per jaar, overeenstemmend met een maximaal budget van 3 miljoen.

A.13 invoering bovengrens digitale gasmeter

Het ontwerpbesluit voert, naar analogie met wat al het geval is voor elektriciteit, ook een bovengrens in voor digitale gasmeters. De bovengrens die wordt voorgesteld is 40 m³(n) per uur. Voor verdere toelichting verwijzen we naar de artikelsgewijze toelichting.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

ARTIKEL 1-2 (wijziging Stooktoestellenbesluit)

Deze artikelen heffen artikel 2, 2° op en wijzigen artikel 14, §2 van het Stooktoestellenbesluit. Voor het uitvoeren van een verwarmingsaudit op een centraal stooktoestel met vaste brandstof is geen methodiek vastgelegd. De erkende technicus verwarmingsaudit moet op verzoek wel de nodige info verschaffen over de gehanteerde berekeningsmethodiek aan het VEKA of de toezichthouder bevoegd voor de erkenning.

ARTIKEL 3 (wijziging Stooktoestellenbesluit)

Dit artikel voegt een paragraaf 7 toe aan artikel 15 van het Stooktoestellenbesluit. De persoon belast met de keuring voor eerste ingebruikname of met de volledige onderhoudsbeurt van een centraal stooktoestel zal de verplichting hebben om de belangrijkste gegevens over de uitvoering van deze activiteiten te melden via een webapplicatie aan het VEKA en dit binnen één maand na uitvoering van deze activiteiten. Deze gegevens betreffen onder andere de locatie van het centrale stooktoestel, kenmerken van het toestel, type activiteit, datum uitvoering activiteit, beoordeling van de werking van het toestel en in voorkomend geval het erkenningsnummer van de erkende technicus. De melding kan ook gebeuren door een door de uitvoerder aangestelde persoon. In dat geval moet de uitvoerder de melding valideren.

Deze gegevens worden opgeslagen in de databank voor energiegebruik en energieproductie. Vanuit deze databank zullen de gegevens doorgegeven worden aan de gebouwen- en de woningpas zodat de eigenaar van het gebouw op de hoogte wordt gebracht van het naleven van de verplichtingen met betrekking tot de keuring voor eerste ingebruikname en het periodieke onderhoud van het centraal stooktoestel. Binnen het VEKA zullen deze gegevens ook gebruikt kunnen worden met het oog op een correcte dataverzameling rond centrale stooktoestellen en met het oog op de verdere ontwikkeling van beleid rond de shift naar de verduurzaming van gebouwverwarming.

ARTIKEL 4 (wijziging bijlage IX Milieuhandhavingsbesluit)

Dit artikel voegt een rij toe aan bijlage IX van het Milieuhandhavingsbesluit. Zodoende wordt het niet voldoen aan de meldingsplicht, van de persoon belast met de keuring voor eerste ingebruikname of met de periodieke onderhoudsbeurt, opgenomen als een milieu-inbreuk.

ARTIKEL 5 (wijziging definities Energiebesluit)

Dit artikel wijzigt artikel 1.1.1, paragraaf 2 van het Energiebesluit, dat de definities bepaalt. Verschillende definities worden gewijzigd en enkele definities worden ingevoegd inzake biomassa en duurzaamheid, ten einde volledig conform de Europese richtlijn hernieuwbare energie (2018/2001) te zijn

ARTIKEL 6 - 7 (netstudie)

Voor installaties met een maximaal AC-vermogen groter dan 10kVA wordt bij het indienen van de aansluitingsaanvraag een netstudie uitgevoerd door de distributienetbeheerder om te bepalen of de lokale productie op het distributienet kan worden aangesloten. In het kader van de PV-verplichting is het belangrijk dat het resultaat van de netstudie van de distributienetbeheerders voldoende gedetailleerd en gedifferentieerd is. Daar waar het resultaat van een netstudie op vandaag een binair resultaat 'aansluitbaar' of 'niet aansluitbaar' oplevert zal de distributienetbeheerder nu ook de onthaalcapaciteit (uitgedrukt in kVA aansluitbaar vermogen) dienen te onderzoeken en mededelen. Een investeerder met een niet aansluitbaar project krijgt dan zicht welk vermogen wel aansluitbaar is of met welke eventuele bijkomende kost en binnen welke termijn zijn origineel project toch aansluitbaar wordt na bijvoorbeeld een lokale netversterking. Indien een project wel aansluitbaar is, kan een investeerder overwegen om het vermogen van zijn origineel project uit te breiden als blijkt dat een groter vermogen aansluitbaar is. Deze verplichting wordt bijgevolg ingeschreven in het Energiebesluit.

ARTIKEL 8 (invoering bovengrens digitale gasmeters)

Via artikel 4.1.22/2 uit het Energiedecreet van 8 mei 2009 en artikel 3.1.52 uit het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt de netbeheerder verplicht om bij elke klant met een laagspanningsaansluiting < 56 kVA en een aardgasaansluiting, op het ogenblik dat hij een digitale meter bij een kleinverbruiksmeting elektriciteit plaatst, ook een digitale meter voor aardgas te plaatsen.

Voor elektriciteit geldt een bovengrens, namelijk een laagspanningsaansluiting < 56 kVA. Voor aardgas is er geen bovengrens gedefinieerd. Er is bijgevolg vandaag geen analogie tussen elektriciteit en aardgas. Voor gasaansluitingen met een aansluitingscapaciteit van > 40 m³(n) per uur is er op vandaag geen standaardoplossing te vinden die voldoet aan de wettelijke bepalingen (art. 3.1.48 van Energiebesluit van 19 november 2010). De gebruikte technologieën voor aansluitingen > 40 m³(n) per uur zijn immers wezenlijk verschillend van deze ≤ 40 m³(n) per uur.

Voor het segment 10 – 40 m³(n) per uur wijst marktonderzoek uit dat er meters bestaan die voldoen aan de vereisten zoals beschreven in artikel 3.1.48 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Er is dan ook een traject voorzien (doorontwikkeling) voor de aanlevering van digitale gasmeters in dit segment. Dat zal later opgestart worden, weliswaar met het doel om rond te geraken tegen 2029. Eerste indicaties geven aan dat de materiaalprijs van de digitale meter slechts licht hoger is dan de prijs voor de niet-digitale meter van hetzelfde debiet. Deze groep omvat ± 50.000 klanten.

De financiële impact, gelinkt aan het voorzien van een digitale gasmeter voor > 40 m³(n) per uur, kan niet worden bepaald. Zoals hogerop ook aangegeven, is er op dit moment geen enkele digitale meter op de markt die voldoet aan de vereisten zoals beschreven in artikel 3.1.48 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Fluvius vermoedt dan ook dat het ontwikkelen van specifieke technologie voor een kleine groep klanten zal leiden tot disproportionele kosten, met zodoende een aanzienlijk effect voor de aardgasdistributietarieven.

Daarom wordt voorgesteld om, naar analogie met elektriciteit en gebaseerd op de marktrealiteit, ook een bovengrens te hanteren voor het plaatsen van digitale gasmeters van 40 m³(n) per uur. Op deze manier wordt de digitalisatie van de aardgasmeters beperkt tot de doelgroep die ook geldt voor de digitale elektriciteitsmeter, namelijk residentiële klanten en middelgrote KMO's.

De impact hiervan is beperkt:

- De groep klanten met een kleinverbruiksmeting elektriciteit en een gasmeter > 40 m³(n) per uur is beperkt: iets minder dan 2.000 klanten. De meeste klanten met een gasaansluiting > 40 m³(n) per uur beschikken over een elektriciteitsaansluiting > 56 kVA.
- Het verbruik van deze groep klanten komt overeen met 1% van totaal gasverbruik (berekend op het verbruik in 2019 (= pre-corona)).

Het invoeren van deze bovengrens vermijdt zodoende dat voor een kleine groep klanten een specifieke technische oplossing moet worden uitgewerkt die vandaag nog niet op de markt beschikbaar is en waarvan de maatschappelijke kost heden niet te becijferen valt, terwijl de baten beperkt zijn.

ARTIKEL 9 EN 10 (Wijzigingen duurzaamheidscriteria)

Artikel 6.1.12/1 en artikel 6.1.16 van het Energiebesluit worden eveneens conform de richtlijn hernieuwbare energie gebracht. In artikel 6.1.16 van het Energiebesluit worden enkele eisen met betrekking tot de aanvaardbaarheid van groenestroomcertificaten toegekend voor elektriciteit opgewekt uit biomassa toegevoegd en verstrengd.

Zo wordt de verplichte broeikasgasemissiereductie ten gevolge van het gebruik van biomassa opgetrokken (artikel 6.1.16, paragraaf 1/2 van het Energiebesluit). Voor installaties operationeel vanaf 1 januari 2026 bedraagt de broeikasgasemissiereductie ten gevolge van het gebruik van biomassabrandstoffen (vaste of vloeibare biomassa) 80%. Ook worden er eisen ingevoegd waar biomassa aan moet voldoen inzake landgebruik, wijzigingen in het landgebruik en bosbouw (artikel 6.1.16, paragraaf 1/6 van het Energiebesluit. Dat betekent onder andere dat bosbiomassa afkomstig moet zijn uit een land (of de regionale organisatie voor economische integratie waaronder de bosbiomassa valt) die partij is bij de Overeenkomst van Parijs en een nationaal bepaalde bijdrage (NDC) geleverd heeft aan het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC).

ARTIKEL 11 (wijziging EPC-labelpremie 6.4.1/1/4)

Zoals aangegeven in de algemene toelichting, wordt het strikte cumulverbod tussen de EPC-labelpremie, vermeld in artikel 6.4.1/1/4 en de voucher, vermeld in artikel 6.4.1/1/3 versoepeld voor enerzijds nieuwe eigenaars en anderzijds voor alle investeerders na afloop van de periode van 5 jaar gestart met de eerste investering die kan meetellen voor de voucher in het kader van de totaalrenovatiebonus.

Nieuwe eigenaars vanaf 1 januari 2021 kunnen vanaf de inwerkingtreding van dit besluit in aanmerking komen voor de EPC-labelpremie, ongeacht of er door investeringen en premieaanvragen van de vorige eigenaar voor de woning, het collectief woongebouw of de wooneenheid in kwestie een investering met premie werd uitgevoerd waardoor de voucher voor dat gebouw werd opgestart en ongeacht of er aan een vorige eigenaar al dan niet bonussen werden uitbetaald.

Alle investeerders kunnen na het verstrijken van de periode van 5 jaar na de eerste investering die in aanmerking kwam voor de voucher, toch nog in aanmerking komen voor de EPC-labelpremie mits voorlegging van een nieuw EPC 'voor renovatie' opgemaakt na afloop van de vouchertermijn van 5 jaar dat voldoet aan de voorwaarde voor een EPC dat in aanmerking kan komen voor de activatie van de EPC-labelpremie (label E/F voor een woning of collectief woongebouw, label D/E/F voor een wooneenheid).

ARTIKEL 12 (wijziging financiering REG-odv 6.4.1/12)

Dit artikel wijzigt de financiering van de REG-openbaredienstverplichtingen van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit, zoals toegelicht in de algemene toelichting. Paragraaf 1 bepaalt dat de REG-openbaredienstverplichtingen een financiële openbaredienstverplichting zijn. In paragrafen 2 tot en

met 4 worden afwijkingen op dit algemene principe voorzien, waarbij de minister kan bepalen wat het jaarlijkse bedrag is dat als vergoeding voor de REG-openbaredienstverplichtingen aan iedere elektriciteitsdistributienetbeheerder kan worden toegekend vanuit de uitgavenbegroting of het Energiefonds. Paragrafen 3 en 4 bevatten de specifieke bepalingen in het kader van het unieke loket/Mijn VerbouwPremie zoals bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022³. Paragraaf 5 bepaalt de procedure voor voorlegging van een rapportering over de uitgevoerde actieverplichtingen die in aanmerking komen voor een vergoeding alsook voorlegging van een schuldvordering. Paragraaf 6 neemt paragraaf 16 van artikel 6.4.1/12, ingevoerd via het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 over en bepaalt dat er in het kader van de REG-openbaredienstverplichtingen voorschotten aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders kunnen worden uitbetaald. Paragraaf 7 bepaalt dat het VEKA belast is met de uitbetaling van de vergoedingen vermeld in artikel 6.4.1/12 en dat de minister nadere regels kan voorleggen voor de uitbetalingsprocedure, de opvolging van de toegekende vergoedingen en de concrete verrekenings- en terugbetalingsprocedures.

ARTIKEL 13; ARTIKEL 24

Het mechanisme is in wezen een cyclus met verschillende fasen. In een eerste fase wordt de nodige informatie vergaard door het VEKA, nl. welke natuurlijk personen en rechtspersonen eigenaar, erfpachter of opstalhouder zijn van een gebouw met een bruto-afname van meer dan 1 GWh hebben (of 500 MWh in geval van een publieke organisatie), afgenomen via een enkel aansluitingspunt. Het VEKA zendt deze natuurlijke personen of rechtspersonen dan een formulier toe waarin zij de dakoppervlakte van de gebouwen die beleverd worden door dat specifieke aansluitingspunt moeten melden aan het VEKA. In een tweede fase legt de grote verbruiker de nodige fotovoltaïsche zonnepanelen of plaatst de verbruiker windturbines of een bio-WKK die een gelijkwaardige hoeveelheid hernieuwbare energie produceert. Als alternatief kan een grote verbruiker ook een participatie nemen in een hernieuwbare energieproject in het Vlaams Gewest, waarbij de verbruiker kan investeren in fotovoltaïsche zonnepanelen, windturbines of een bio-WKK. In een laatste fase gaat het VEKA na of aan de verplichting werd voldaan door middel van informatie doorgestuurd door de netbeheerder.

Preliminair: toepassingsgebied van de verplichting

De verplichting geldt voor bruto-afnames⁴ van elektriciteit van meer dan 1 GWh op jaarbasis, een doelgroep van ongeveer 2.500 afnamepunten binnen zeer uiteenlopende sectoren. Het kan evenwel voorkomen dat eenmalig de kaap van 1 GWh per jaar overschreden wordt om uitzonderlijke redenen, terwijl het gemiddelde verbruik van de onderneming in normale omstandigheden onder de 1 GWh blijft. Om die reden wordt voorzien in een uitzonderingsmogelijkheid. Indien wordt aangetoond dat het energieverbruik significant (nl. meer dan 10%) afwijkt van het gemiddelde van de laatste drie kalenderjaren, wordt een uitzondering verleend.

Een voorbeeld van de uitzonderings situatie is de volgende. Een eigenaar van een gebouw heeft in 2026 een bruto-afname van 750 MWh, in 2027 een bruto-afname van 700 MWh en in 2028 een bruto-afname van 750 MWh. In 2029 is er echter een plotse piek in het verbruik van elektriciteit en wordt een bruto-afname van 1,05 GWh geregistreerd. Aangezien in dit kalenderjaar de kaap van 1 GWh wordt gerond zal de eigenaar in principe onder het toepassingsgebied van de PV-verplichting vallen en dus een verplicht piekvermogen aan zonnepanelen moeten plaatsen. De eigenaar zal evenwel (op eigen initiatief) kunnen aantonen dat de 1,05 GWh meer dan 10% afwijkt van het gemiddelde van de drie voorgaande kalenderjaren ($750 + 700 + 750 = 733,33$ MWh/jaar). De eigenaar kan er natuurlijk altijd voor kiezen geen beroep te doen op de uitzonderingsgrond en alsnog de PV-panelen te plaatsen.

³ Zie VR 2022 0402 VV DOC.0007/2BIS.

⁴ Met bruto-afname wordt de totale hoeveelheid elektriciteit bedoeld die van het net wordt gehaald. Voor afnamepunten met ook lokale productie is dit gelijk aan alle elektriciteit die van het net wordt afgenomen op momenten dat de lokale productie installatie geen of onvoldoende elektriciteit produceert om het verbruik te dekken.

Fase 1: Informatievergaring door het VEKA en melding van de dakoppervlakte

Standaardregeling

In een eerste fase gaat het VEKA na welke gebouwen een brutoafname van meer dan 500 MWh per jaar (via eenzelfde afnamepunt) hebben en wie de eigenaars, erfpachters of opstalhouders van die gebouwen zijn. Daarvoor meldt de netbeheerder in eerste instantie elk jaar welke afnamepunten een brutoafname van meer dan 500 MWh hadden in het kalenderjaar voor het voorgaande kalenderjaar. Netbeheerders zullen dus bijvoorbeeld voor 15 februari 2023 een lijst moeten bezorgen aan het VEKA van alle afnamepunten die in het kalenderjaar 2021 een afname van meer dan 500 MWh registreerden (N-2). De netbeheerder meldt daarbij ook het adres van het afnamepunt, de EAN-code en, in voorkomend geval, het geïnstalleerd piekvermogen van aanwezige fotovoltaïsche zonnepanelen, windturbines en bio-WKK's.

De afnemer is niet altijd de eigenaar, erfpachter of opstalhouder, maar kan bijvoorbeeld ook een huurder zijn. Afnemer-huurders zijn daarbij niet noodzakelijk op de hoogte van wie de eigenaar is van de gehuurde panden (bv. omwille van een onderverhuur). Daarom zal VEKA, indien nodig, aan de hand van de informatie doorgegeven door de netbeheerders in het kadaster nagaan wie de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van de gebouwen in kwestie is.

Het VEKA zendt vervolgens de eigenaars, erfpachters of opstalhouders van de gebouwen een formulier toe waarop deze de dakoppervlakte van de gebouwen in kwestie moeten invullen. Het VEKA zendt dit formulier voor de eerste keer voor 1 maart 2023 en daarna voor 1 maart van het lopende kalenderjaar. Enkele concrete voorbeelden:

- Een onderneming met een bruto-afname van meer dan 1 GWh in het kalenderjaar 2021 zal ten laatste voor 1 mei 2023 zijn dakoppervlakte moeten melden.
- Een onderneming met een bruto-afname van meer dan 1 GWh voor het eerst in het kalenderjaar 2022 zal ten laatste voor 1 mei 2024 zijn dakoppervlakte moeten melden;
- Een onderneming met een bruto-afname van meer dan 1 GWh voor het eerst in het kalenderjaar 2023 zal ten laatste voor 1 mei 2025 zijn dakoppervlakte moeten melden;
- Etc.

Is er zowel een eigenaar als een erfpachter, dan wordt het formulier aan de erfpachter bezorgd.

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen nieuwe of bestaande gebouwen. Om de administratieve last voor ondernemingen te beperken stuurt het VEKA geen formulieren naar die eigenaars, erfpachters en opstalhouders die hun dakoppervlakte reeds hebben gemeld.

Eigenaars, erfpachters en opstalhouders melden vervolgens de totale dakoppervlakte aan het VEKA. Dit is het geval wanneer hun afname op een individueel aansluitingspunt meer dan 1 GWh per jaar bedraagt. Zijn er meerdere aansluitingspunten (bv. omdat een onderneming meerdere vestigingen heeft), dan is de verplichting slechts van toepassing op die gebouwen die beleverd worden door het aansluitingspunt waar een afname van meer dan 1 GWh per jaar wordt geregistreerd.

De dakoppervlakte die wordt gemeld aan het VEKA betreft de totale oppervlakte van de daken van alle gebouwen die beleverd worden door het aansluitingspunt waarop een afname van meer dan 1 GWh (500 MWh voor publieke organisaties) werd geregistreerd. De dakoppervlakte van gebouwen die niet worden beleverd door het aansluitingspunt in kwestie moet dus niet worden gemeld (tenzij die gebouwen op hun beurt beleverd worden door een ander aansluitingspunt dat de drempel van 1 GWh/500 MWh overschrijdt). Het gaat om de reële dakoppervlakte, en niet de geprojecteerde dakoppervlakte (zoals bijvoorbeeld het geval is bij regelingen rond hemelwater).

Om rekening te houden met eventueel aanwezige ramen of glazen constructies (bv. serres), meldt de eigenaar, erfpachter of opstalhouder ook de oppervlakte van transparante scheidingsconstructies in

het dak aan het VEKA. Wanneer die transparante scheidingsconstructies in het dak meer dan 25 procent van de totale dakoppervlakte uitmaken, dan wordt het te installeren piekvermogen berekend op basis van de totale dakoppervlakte minus de oppervlakte van de transparante scheidingsconstructies in het dak. Het heeft immers weinig zin om op ramen of glazen constructies zoals serres zonnepanelen te plaatsen.

Wijzigt de dakoppervlakte na de melding (bijvoorbeeld door uitbreiding of sloop van de gebouwen in kwestie), dan wordt de nieuwe dakoppervlakte (m.a.w. hoe groot het dak of de daken zijn na de wijziging) gemeld aan het VEKA. Deze melding moet gebeuren bij de ingebruikname van de gebouwen waarvan het dak/de daken werden vervangen.

Afwijkende regeling voor publieke organisaties

Voor publieke organisaties wordt grotendeels dezelfde regeling gevolgd, maar wordt er met lagere drempelwaarden gewerkt. Voor publieke organisaties ligt de drempel op 500 MWh; deze drempel wordt in 2029 verlaagd naar 250 MWh, zodat vanaf 1 maart 2029 VEKA een formulier stuurt naar die publieke organisaties die meer dan 250 MWh afnemen.

De verlaagde drempel is enkel van toepassing op gebouwen achter het aansluitingspunt die volledig in handen zijn van een publieke organisatie, en waar publieke organisaties zodoende de enige eigenaar, erfpachter of opstalhouder zijn van de gebouwen achter het aansluitingspunt. Is dit niet het geval, dan wordt er teruggevallen op de standaardregeling (bruto-afname > 1 GWh).

Fase 2: het plaatsen van fotovoltaïsche zonnepanelen of het nemen van de participatie

Optie 1: de meldingsplichtige installeert fotovoltaïsche zonnepanelen of plaatst voor een equivalente productie windturbines of een bio-WKK

Eens de dakoppervlakte werd gemeld, moet de eigenaar, erfpachter of opstalhouder fotovoltaïsche zonnepanelen plaatsen. Als de melding van de dakoppervlakte ten laatste 1 mei 2023 gebeurde,⁵ dan moet de erfpachter ten laatste voor 1 juli 2025 het nodige piekvermogen hebben in dienst genomen. Voor aansluitingspunten die de afnamedrempel pas in 2022 overschrijden en dus hun dakoppervlakte pas 1 mei 2024 melden, dient de installatie in dienst genomen te zijn tegen eind 2026, en zo verder voor de volgende jaren. Deze verplichting rust op de eigenaar, de opstalhouder en de erfpachter van gebouwen beleverd door een aansluitingspunt dat een afname van meer dan 1 GWh/500 MWh registreert. Zijn er meerdere eigenaars, erfpachters of opstalhouders, dan rust de verplichting op elk van hen.

Het ontwerp voert een minimaal piekvermogen voor de te installeren zonnepanelen in, en voert daarbij ook een gradueel pad in om dit piekvermogen te verhogen. Zo zal het piekvermogen van de zonnepanelen minstens 12,5 wattpiek per vierkante meter moeten bedragen vanaf 1 januari 2025. Vanaf 1 januari 2030 wordt dit opgetrokken naar 18,75 wattpiek, en vanaf 1 januari 2035 naar 25 wattpiek. Reeds geïnstalleerde capaciteit om te voldoen aan de 2025-verplichting telt ook mee voor de verplichting in 2030 en 2035. De fotovoltaïsche zonnepanelen die in dienst genomen werden in uitvoering van de 2025-verplichting kunnen dus ook in rekening worden gebracht bij het voldoen aan de 2030 en 2035-verplichting. Bestaande installaties kunnen met andere woorden worden uitgebreid om het verschil in piekvermogen op te vangen.

De fotovoltaïsche zonnepanelen kunnen geplaatst en in dienst genomen worden op de daken van de gebouwen of op de marginale gronden⁶, carports of fietsenstallingen die gelegen op dezelfde "eigen site"⁷ waar die gebouwen gelegen zijn. Er kunnen ook drijvende zonnepanelen worden in dienst

⁵ Pro memorie: dit zijn de gebouwen met een verbruik via eenzelfde afnamepunt van meer dan 1 GWh in kalenderjaar 2021.

⁶ Gedefinieerd in artikel 1.1.1, §2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 als "bermen en gesloten stortgebieden niet bestemd als natuurgebied of landbouwgebied, onverminderd andere verplichtingen ter zake".

⁷ Gedefinieerd in artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 als "het kadastrale perceel of de aansluitende kadastrale percelen van dezelfde natuurlijke persoon of rechtspersoon als eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder".

genomen op de eigen site. Als een eigenaar, erfpachter of opstalhouder, of een publieke organisatie, echter meerdere in het Vlaamse Gewest gelegen "eigen sites" heeft, dan kan hij voldoen aan de verplichtingen door de hoeveelheid fotovoltaïsche zonnepanelen, vermeld in §2 en die in dienst genomen worden na 1 januari 2023, te centreren op de gebouwen, de marginale gronden, carports of fietsenstallingen, die gelegen zijn op één enkele van zijn in het Vlaamse Gewest gelegen eigen sites.

Het ontwerpbesluit voert wel een dubbel plafond in met betrekking tot het te installeren piekvermogen van de zonnepanelen. Enerzijds wordt het totale te installeren piekvermogen geplafonneerd op 35% van de bruto-afname, gedeeld door 900 vollasturen. Referentie is daarbij de brutoafname tijdens het kalenderjaar waarin voor het eerst een brutoafname van meer dan 1 GWh/500 MWh in het kader van deze verplichting werd geregistreerd. Het staat de meldingsplichtige natuurlijk vrij om een hoger piekvermogen te installeren indien gewenst. Anderzijds wordt het te installeren piekvermogen afgetopt op het maximaal injectievermogen dat blijkt uit de netstudie van de netbeheerder, gedeeld door 0,7.

De verplichting kan ook ingevuld worden door de bouw van windturbines of bio-WKK voor een equivalente productiehoeveelheid. Voor het bepalen van de equivalente productiehoeveelheid wordt uitgegaan van het geïnstalleerd nominaal vermogen en 900 vollasturen bij PV, 2610 vollasturen bij wind en 8150 vollasturen bij bio-WKK (vollasturen toegepast in onrendabele-toppen-berekeningen). Beide mogelijkheden (leggen van zonnepanelen of windturbine/bio-WKK installeren) zijn volledig equivalent, en het staat de grote gebruiker vrij zelf te bepalen welk alternatief hij verkiest. Ook installaties aangesloten achter het aansluitingspunt via een directe lijn kunnen tot slot in aanmerking worden genomen. Ook hier tellen installaties om te voldoen aan de 2025-verplichting mee voor de 2030 en 2035-verplichting (zie boven).

In een aantal gevallen zal het VEKA uitstel verlenen voor het vervullen van de verplichting. Dit is zo wanneer de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van plan is (delen van) het gebouw te slopen of het dak (gedeeltelijk) te vervangen. Is dit het geval, dan kan een aanvraag worden ingediend bij het VEKA, dat naargelang de concrete omstandigheden tot maximaal vijf jaar uitstel kan verlenen. In geval van sloop legt de eigenaar, erfpachter of opstalhouder uiterlijk drie jaar na het betekenen van de beslissing tot verlenen van uitstel een sloopvergunning voor aan het VEKA. In geval van dakvervanging moet binnen 2 jaar een getekende offerte voor dakvervanging worden voorgelegd. Het uitstel geldt enkel voor het te installeren piekvermogen als gevolg van het specifieke gebouw dat zal worden gesloopt of waarvan het dak zal worden vervangen. Zijn er meerdere gebouwen en wordt slechts een van deze gebouwen gesloopt, dan zal er slechts uitstel kunnen worden gegeven voor het verplicht te plaatsen piekvermogen dat correspondeert met het gebouw dat zal worden gesloopt. Tot slot kan is er ook een uitzondering op de verplichting bij definitieve sloop zonder heropbouw.

Optie 2: de meldingsplichtige neemt een participatie in een project

In sommige gevallen kan het interessanter zijn om niet zelf een fotovoltaïsche installatie te plaatsen, maar om financieel te participeren in een project voor de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen, windturbines of bio-WKK's. Het ontwerp voorziet dan ook in de mogelijkheid om financieel te participeren in projecten wanneer de meldingsplichtige dit opportuun acht. Beide opties (zelf voldoen aan de verplichting of voldoen via een participatie) zijn evenwaardig, en de onderneming heeft dus de keuze. Een combinatie van beiden is ook mogelijk: een onderneming kan er voor kiezen om gedeeltelijk te voldoen aan de verplichting door zonnepanelen te plaatsen en voor het overige te plaatsen piekvermogen een participatie te nemen.

De meldingsplichtige moet een project op het grondgebied van het Vlaams Gewest financieren voor minstens 800 euro per verplichte kilowattpiek (bij benadering iets meer dan de investeringskost voor een middelgroot PV-project). De gefinancierde zonnepanelen, windturbine of bio-WKK blijven onderhevig aan het graduele verstrengingspad voor 2030 en 2035 en het te realiseren piekvermogen blijft gelinkt aan de dakoppervlakte van de meldingsplichtige. De fotovoltaïsche installatie, windturbine of bio-WKK moet in dienst worden genomen na 1 januari 2023 en moet worden in dienst

genomen en gemeld bij de netbeheerder voor de uiterste datum die zou gelden voor plaatsing op eigen dak.

De eigenaar, erfpachter of opstalhouder moet voor minstens 800 euro per verplichte kilowattpiek bijdragen aan het project. Het kan evenwel voorkomen dat een eigenaar, erfpachter of opstalhouder een betere prijs per kilowattpiek bedingt bij het onderhandelen van een participatieovereenkomst. Deze 'surplus' aan piekvermogen kan volledig worden meegeteld bij het berekenen van het extra te plaatsen piekvermogen in 2030 en 2035. Bijvoorbeeld: een onderneming moet tegen 30 juni 2025 100 kilowattpiek aan vermogen plaatsen. De onderneming moet dus voor minimaal 80.000 euro financieren (800 * 100 kilowattpiek = 80.000). Stel dat de onderneming evenwel gunstigere voorwaarden kan bedingen en voor 80.000 euro 130 kilowattpiek aan vermogen kan financieren omwille van gunstige marktomstandigheden. Deze onderneming zal, wanneer in 2030 en 2035 het te plaatsen piekvermogen wordt aangescherpt, vertrekken van het piekvermogen waarin reeds werd geparticipeerd (nl. 130 kilowattpiek) en niet het verplicht te plaatsen piekvermogen (nl. 100 kilowattpiek). De onderneming zal dus slechts moeten participeren ten belope van het verschil tussen 130 kilowattpiek en het aangescherpte te plaatsen piekvermogen.

Bij het toepassen van het verstrengingspad wordt zodoende bij participaties rekening gehouden met:
1° voor het toepassen van het verstrengingspad voor 2030:

- a) wat participatieovereenkomsten reeds aangegaan voor 1 juli 2025 betreft: het reëel in dienst genomen piekvermogen van de fotovoltaïsche zonnepanelen waaraan werd bijgedragen via de participatieovereenkomst;
- b) wat participatieovereenkomsten reeds aangegaan vanaf 1 juli 2025 betreft: het piekvermogen van de fotovoltaïsche zonnepanelen ten belope van 750 euro per kilowattpiek.

2° voor het toepassen van het verstrengingspad voor 2035:

- a) wat participatieovereenkomsten reeds aangegaan voor 1 januari 2030 betreft: het reëel in dienst genomen piekvermogen van de fotovoltaïsche zonnepanelen waaraan werd bijgedragen via de participatieovereenkomst;
- b) wat participatieovereenkomsten reeds aangegaan vanaf 1 januari 2030 betreft: het piekvermogen van de fotovoltaïsche zonnepanelen ten belope van 700 euro per kilowattpiek.

De participatie wordt bewezen door het indienen van een participatieovereenkomst bij het VEKA, uiterlijk op 31 december van het tweede kalenderjaar dat volgt op het jaar volgend op de melding. Uit die participatieovereenkomst moet blijken dat de meldingsplichtige zich heeft verbonden tot een verbod tot vervreemding, in welke vorm dan ook, voor ten minste vijftien jaar. Een participatie (en het piekvermogen waarop deze participatie slaat) kan slechts één maal gebruikt worden om te voldoen aan de verplichting. Een bestaande participatie om te voldoen aan de 2025-verplichting kan evenwel in rekening worden genomen bij het voldoen aan de 2030 en 2035-verplichting.

Fase 3: controle door het VEKA

In een laatste fase gaat het VEKA na of aan de verplichtingen voldaan werd. Hiervoor stuurt de distributienetbeheerder het VEKA jaarlijks een lijst met de fotovoltaïsche installaties, windturbines en bio-WKK's die werden geïnstalleerd in navolging van deze verplichting. Handhaving van deze verplichting, inclusief eventuele boetes, zal via een decreetswijziging van het Energiedecreet moeten worden ontworpen.

ARTIKEL 14 (verlenging sloop- en heropbouwpremie)

De Vlaamse sloop- en heropbouwpremie wordt met 1 jaar verlengd van 31 december 2022 (aanvraag omgevingsvergunning) naar 31 december 2023 (aanvraag omgevingsvergunning).

De einddatum van de aanvraag van de premie wordt met 1 jaar verlengd van 30 juni 2023 naar 30 juni 2024.

Uit de startverklaring moet blijken dat alle wooneenheden die heropgebouwd zijn na sloop, een E-peil behalen van maximaal E24.

De premie kan teruggevorderd worden, indien blijkt dat bij de EPB-aangifte er geen E-peil van maximaal E24 behaald wordt voor alle wooneenheden die heropgebouwd werden na sloop.

Daarnaast wordt de term 'gebouw' telkens vervangen door 'residentieel gebouw, niet-residentieel gebouw en industrieel gebouw'. De term gebouw is, in dagelijks taalgebruik, bijzonder ruim en er zijn situaties denkbaar waarbij premies zouden worden aangevraagd voor het afbreken van constructies die geen residentiële, niet-residentiële of industriële gebouwen zijn.

ARTIKEL 15 (premie warmteaansluiting)

Met de ontworpen bepaling wordt vanaf 1 januari 2023 een premie voor het aansluiten op een warmtenet ingevoerd. De premie bedraagt maximaal 3000 euro en kan nooit meer dan 40% van de investeringskost bedragen. In 2025 wordt de maximale premiehoogte verlaagd naar 2000 euro.

De premie kan enkel worden verleend aan een natuurlijke persoon (inclusief natuurlijke personen die een zelfstandige activiteit uitoefenen) en rechtspersoon die eigenaar is van een gebouw of gebouweenheid die wordt aangesloten op een warmtenet of aan een vereniging van mede-eigenaars. Sociale huisvestingsmaatschappijen worden uitgesloten van de premie. Verenigingen van mede-eigenaars en rechtspersonen die onder de Europese staatssteunregels vallen, moeten voldoen aan de de-minimis-regelgeving.

Kleine en middelgrote ondernemingen krijgen steun via de ecologiepremie+ voor de aansluiting op een bestaand warmtenet met of zonder een warmtewisselaar. Voor grote ondernemingen of grote niet-residentiële gebouwen is een aansluitpremie niet het juiste instrument. Grote niet-industriële gebouwen worden gestimuleerd via de nieuwe maatregel (in werking vanaf 1/1/2023) dat ze binnen de 5 jaar na overdracht een minimumaandeel hernieuwbare energie of restwarmte moeten halen.

De premie bedraagt tot eind 2024:

Grondgebonden gebouw	Max. 3000 euro
Collectieve bouw met individuele stookketels per gebouweenheid	Max. 3000 euro /gebouweenheid
Collectieve bouw met een collectieve stookplaats	<p>1) voor 1 gebouweenheid: 3000 euro</p> <p>2) meer dan 1 gebouweenheid tot en met 10 gebouweenheden: 3000 euro + 1500 euro * (aantal gebouweenheden - 1)</p> <p>3) meer dan 10 gebouweenheden tot en met 30 gebouweenheden: 16500 euro + 900 euro * (aantal gebouweenheden - 10)</p> <p>4) meer dan 30 gebouweenheden: 34500 euro + 400 euro * (aantal gebouweenheden - 30) met een maximum van 47.000 euro</p>
Kleine en middelgrote ondernemingen die onder de doelgroep van de ecologiepremie+ vallen én grote ondernemingen	Geen steun

Voor het jaar 2025 worden de hogervermelde premiebedragen met één derde verlaagd:

Grondgebonden gebouw	Max. 2000 euro
Collectieve bouw met individuele stookketels per gebouweenheid	Max. 2000 euro /gebouweenheid

Collectieve bouw met een collectieve stookplaats	1) voor 1 gebouweenheid: 2000 euro 2) meer dan 1 gebouweenheid tot en met 10 gebouweenheden: 2000 euro + 1000 euro * (aantal gebouweenheden - 1) 3) meer dan 10 gebouweenheden tot en met 30 gebouweenheden: 11.000 euro + 600 euro * (aantal gebouweenheden - 10) 4) meer dan 30 gebouweenheden: 23.000 euro + 266 euro * (aantal gebouweenheden - 30) met een maximum van 31.300 euro
Kleine en middelgrote ondernemingen die onder de doelgroep van de ecologiepremie+ vallen én grote ondernemingen	Geen steun

De premie kan alleen worden toegekend aan bestaande woningen of wooneenheden, dit wil zeggen als voldaan is aan een van de volgende voorwaarden:

1° het gebouw is aangesloten op het elektriciteitsdistributienet vóór 1 januari 2014;

2° de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is meer dan vijf jaar geleden verleend en het gebouw voldoet, als dat van toepassing is, aan de EPB-eisen die erop van toepassing zijn, en de EPB-aangifte is ingediend binnen de termijn, vermeld in artikel 11.1.8, § 1, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

De minister kan de verdere technische vereisten en voorwaarden voor het verkrijgen van de premie vastleggen. Ook kan de minister bepalen welke investeringen precies in aanmerking komen voor het de premie.

De premie wordt aangevraagd bij het VEKA via een elektronisch aanvraagformulier, waarbij minstens de gedateerde factuur van de eerste warmtelevering wordt gevoegd als bewijsstuk. Ook de gedateerde factuur van de warmte-aansluiting wordt bij de aanvraag gevoegd, indien voorhanden. De premie moet worden aangevraagd ten laatste twaalf maanden na ingebruikname van de aansluiting. Er worden premies toegekend tot het budget voor het kalenderjaar is opgebruikt. Tot slot kan het premieplafond door de minister worden verlaagd wanneer op 1 maart en op 1 mei respectievelijk meer dan 25 en 50% van het beschikbare budget is opgebruikt.

ARTIKEL 16 – 18 (eis lage temperatuursverwarming)

Ten einde een lock-in te vermijden werd door het Vlaams Parlement voorgesteld om de piste van de hybride warmtepomp voor nieuwbouw vanaf 2023 uit de visienota van de Vlaamse Regering van 5 november 2021 niet door te voeren en het aansluitingsverbod voor aardgas te vervroegen van 2026 naar 2025. Als flankerende maatregel om het niet doorvoeren van deze stap op te vangen, wordt echter voorgesteld in het kader van de energieprestatieregelgeving specifieke voorwaarden op te nemen aangaande technische installaties waarbij wordt voorzien in eisen aangaande een lage temperatuursafgifte, en dit voor projecten waarvoor de omgevingsvergunning werd aangevraagd vanaf 1 januari 2023. Concreet wordt een maximale vertrektemperatuur bij watergedragen afgiftesystemen voorgesteld van 45°C. Als sanctie wordt er, analoog aan het systeem bij het hernieuwbaar aandeel, voorgesteld om te werken met een verstrenging op het E-peil van 15%, oftewel 4,5 E-peilpunten bij de huidige eis E30 voor woningen. Indien aan geen van beide eisen voldaan wordt, wordt het E-peil aldus met 30% (15% + 15%) verstrengd, oftewel 9 E-peilpunten bij de huidige eis E30 voor woningen. Om wetgevingstechnische redenen wordt in het eerste, tweede en derde lid de verwijzing naar het feit dat het E-peil naar boven wordt afgerond verwijderd en wordt deze algemene regel in een vijfde lid ingevoerd. Dit is een zuiver wetgevingstechnische verschuiving die geen inhoudelijk gevolgen heeft.

Bij lage temperatuurafgifte is het systeem zo ontworpen dat de temperatuur van het water in de verwarmingskring merkbaar lager kan zijn dan bij een klassieke installatie. De voorgestelde temperatuur van 45°C kan bereikt worden door toepassing van onder meer vloerverwarming, voldoende groot gedimensioneerde radiatoren, ventiloconvectoren, ... Het feit dat de temperatuur lager is, houdt in dat minder energie nodig is om het systeem op temperatuur te krijgen en te houden. Bij een ketel heeft een lagere retourtemperatuur (en dus ook een lagere vertrektemperatuur) een positief effect op het condensatieproces in de ketel. Bij een warmtepomp zorgt een lagere temperatuur ervoor dat de hernieuwbare omgevingsenergie optimaal kan omgezet worden en dat er minder elektriciteit moet worden gebruikt. De EPB-berekening houdt al rekening met dit effect: een lagere temperatuur van het afgiftesysteem zorgt voor een hoger opwekkingsrendement voor ruimteverwarming. Aldus wordt ook een gunstig effect op het E-peil bekomen. Een bijkomend voordeel van het omzetten in een verplichte EPB-eis op lage temperatuur is overigens dat men later kan overschakelen op een warmtepomp zonder wijzigingen, hierdoor wordt een lock-in vermeden. Een aparte eis op lage temperatuursverwarming zet bovendien het belang van deze toevoertemperatuur en het future proof maken van het afgiftesysteem extra in de verf bij bouwheren, bouwpromotoren, verslaggevers, architecten, ... hetgeen nu minder het geval is gezien de minder zichtbare impact op het E-peil.

De berekeningsmethode voor de maximale vertrektemperatuur $\theta_{\text{supply, design}}$ is een bestaand onderdeel van de berekeningsmethodes voor de energieprestatie van residentiële en niet-residentiële gebouwen (bijlage V en VI bij dit besluit) en is dan ook gekend bij de ontwerpers en EPB-verslaggevers. De nodige specificaties door de minister zijn sinds 2017 ter beschikking.

Bij de uitwerking van de S-peilcompensatie vanaf 2022, waarbij een S-peil van S29, 30 of 31 nog wordt getolereerd indien er aan een strengere E-peil wordt voldaan (E25 in 2022 en E20 vanaf 2023) werd voorzien om geen cumul toe te staan met de compensatie op het E-peil bij het niet-voldoen aan de eis hernieuwbare energie. Aangezien de eis voor lagetemperatuursverwarming ook voorzien wordt met een sanctie via een strengere E-peil en een cumul ook in dit geval onwenselijk is, is het nodig om bij de S-peilcompensatie vanaf 2023 te bepalen dat het voldoen aan de lagetemperatuursverwarming een bijkomende vereiste is.

ARTIKEL 19 - 22 (wijziging toepassingsgebied EPC)

Omwille van de invoering van de renovatieverplichtingen voor residentiële gebouwen en niet-residentiële gebouwen (artikelen 9.3.1 t.e.m. 9.3.7 van het Energiebesluit) is het nodig het toepassingsgebied van het EPC voor residentiële gebouwen en het EPC voor niet-residentiële gebouwen zoveel mogelijk gelijk te schakelen met het toepassingsgebied van deze renovatieverplichtingen. Op basis van het EPC dat beschikbaar is op het moment van overdracht van een gebouw, kan een toekomstige houder van de zakelijke rechten op het gebouw namelijk beoordelen aan welke (deel)maatregelen en eisen van de renovatieverplichting nog voldaan moet worden binnen de vijf jaar na overdracht. Momenteel is het nodig om over een EPC te beschikken bij koop-verkoop, huur, erfpacht, recht van opstal en het vestigen van andere zakelijke rechten. Er zijn echter vormen van overdrachten waarbij de zakelijke rechten op een gebouw wisselen van partij, maar men bij overdracht niet over een EPC moet beschikken. Voorbeelden hiervan zijn de ruil en de schenking, maar ook de inbreng van bedrijfstuk en andere notariële overdrachten. Voor de praktische uitvoering van de renovatieverplichtingen is het wenselijk dat natuurlijke personen of rechtspersonen die onder andere via ruil of schenking de eigendom verwerven over een gebouw ook inzicht krijgen in de energieprestatie van het gebouw in kwestie middels het energieprestatiecertificaat. Daarom wordt het toepassingsgebied om over een EPC te beschikken uitgebreid naar de notariële overdracht in volle eigendom. Met de voorgestelde wijzigingen in het Energiebesluit worden de huidige discrepanties weggewerkt.

ARTIKEL 23 (wijziging geldigheidsduur EPC Bouw)

Met dit artikel wordt de geldigheidsduur van een energieprestatiecertificaat bouw beperkt tot vijf jaar.

Om wetgevingstechnische redenen wordt het bestaande eerste lid opgedeeld in twee leden. Het nieuwe eerste lid bepaalt nu dat voor residentiële gebouwen (EPW-eenheden) het EPC Bouw een geldigheidsduur heeft van tien jaar, en dat voor niet-residentiële gebouwen (EPN-eenheden) de geldigheidsduur van het EPC bouw vijf jaar is. Het nieuwe tweede lid, dat het beginpunt van de geldigheidsduur bepaalt, is van toepassing op zowel EPC bouw residentieel als niet-residentieel.

ARTIKEL 24 (databank voor energiegebruik en energieproductie)

In artikel 12.5.1 van het Energiedecreet werd de rechtsgrond gelegd voor het bijhouden van een databank voor energiegebruik en energieproductie door het VEKA. Doelstelling van deze databank is om gegevens te verzamelen over gebouwen in het Vlaamse Gewest, hun ligging, hun verwarmingsinstallaties, de energieopwekkingsinstallaties, de energieproductie en het energieverbruik bij deze gebouwen. In dit ontwerpbesluit wordt in navolging van artikel 12.5.1 uit het Energiedecreet bepaald welke persoonsgegevens in deze databank worden verwerkt. Zodoende kan deze databank in de toekomst ingeschakeld worden om de voorbereiding van het Vlaamse energie- en klimaatbeleid te ondersteunen, de voortgang van de energie- en klimaatdoelstellingen op te volgen, de evolutie van de verduurzaming van de verwarming van het gebouwenpark op te volgen, het opvolgen en handhaven van verplichtingen, het hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar energiegebruik en energieproductie bij gebouwen op te volgen,...

ARTIKEL 23 (overgangsbepaling financiering REG-ODV-Q4 2022)

Omwille van de overschakeling naar vergoedingen voor de REG-openbaredienstverplichtingen van de elektriciteitsdistributienetbeheerders per kalenderjaar in plaats van het vierde kwartaal van het voorgaande tot en met derde kwartaal van het huidige kalenderjaar, wordt in artikel 12.3.30 bepaald dat voor het vierde kwartaal van 2022 de huidige vergoedingsbepalingen, zoals van kracht voor inwerkingtreding van dit besluit, in artikel 6.4.1/12 worden behouden.

ARTIKEL 27 (wijziging bijlage V bij het Energiebesluit)

Zoals aangegeven in de algemene toelichting (zie sectie 2.A.10) worden met dit artikel enkele beperkte wijzigingen en vormcorrecties doorgevoerd in bijlage V bij het Energiebesluit.

ARTIKEL 28 (wijziging bijlage VI bij het Energiebesluit)

Zoals aangegeven in de algemene toelichting (zie sectie 2.A.10) worden met dit artikel enkele beperkte wijzigingen en vormcorrecties doorgevoerd in bijlage VI bij het Energiebesluit.

ARTIKEL 29 (wijziging bijlage VIII bij het Energiebesluit)

Zoals aangegeven in de algemene toelichting (zie sectie 2.A.10) worden met dit artikel enkele fouten rechtgezet in formules in bijlage VIII bij het Energiebesluit.

ARTIKEL 30 (wijziging bijlage XI bij het Energiebesluit)

Zoals aangegeven in de algemene toelichting (zie sectie 2.A.10) wordt met dit artikel bijlage XI bij het Energiebesluit vervangen. Deze bijlage legt de regels neer voor het berekenen van het effect van vloeibare biomassa of biomassa-brandstoffen en hun fossiele referentiebrandstoffen op de broeikasgasemissie.

ARTIKEL 31 (wijziging bijlage XII bij het Energiebesluit)

Zoals aangegeven in de algemene toelichting (zie sectie 2.A.10) wordt met deze wijziging een fout in bijlage XII bij het Energiebesluit rechtgezet.

ARTIKEL 32 - 33 (Inwerkingtredingsbepaling)

De vernieuwde bijlages gelden voor dossiers waarbij de melding of de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen wordt ingediend vanaf 1 januari 2023.

De regels met betrekking tot de financiering van de REG-ODV treden in werking op 1 januari 2023.

ARTIKEL 34 (uitvoeringsbepaling)

Deze bepaling is een uitvoeringsbepaling en behoeft geen verdere uitleg.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

A.1 meldingsplicht onderhoudsbeurt stooktoestellen

Voor de realisatie van de webapplicatie voor de melding van de uitvoering van de keuring of de volledige onderhoudsbeurt van centrale stooktoestellen en voor de verwerking van deze gegevens in de databank voor energiegebruik en energieproductie is vanuit het VEKA een budget voorzien van 573.035,50 euro op het Energiefonds en wordt volledig gefinancierd op de huidige IT-budgetten.

A.2 Verlenging sloop- en heropbouwpremie

Voor de verlenging van de Vlaamse sloop- en heropbouwpremie met 1 jaar tot eind 2023 (aanvragen omgevingsvergunning), is er vanuit het VEKA een budget voorzien van 4,4 miljoen euro op een saldo van het Energiefonds. In 2019 zijn 521 dossiers goedgekeurd en uitbetaald (3,9 miljoen euro). In 2020 was dit aantal opgelopen tot 1314 goedgekeurde en uitbetaalde dossiers (9,85 miljoen euro). In 2021 zijn 769 dossiers goedgekeurd en uitbetaald voor een totaal bedrag van 6,065 miljoen euro.

A.3 Versoepeling EPC-labelpremie

Er is geen bijkomende budgettaire impact ten opzichte van de budgettaire impact vermeld in de nota van de tweede principiële goedkeuring bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2020⁸. Er werd 25,35 miljoen euro voor EPC-labelpremies voorzien in het kader van het project R.1.01 betreffende subsidies voor private woningen (RRF en Vlaamse Veerkracht) voor investeringen gestart in 2021 en 2022.

A.4 Vereenvoudiging vergoedingen REG-openbaardienstverplichtingen

Via diverse besluitwijzigingen werden de afgelopen jaren vergoedingen mogelijk of zelfs verplicht gemaakt in het kader van de volgende actieverplichtingen:

- energiescans
- sociale energie-efficiëntieprojecten
- warmtepompboilerpremies
- premies fotovoltaïsche installaties
- meerkost omwille van verhoging premies voor klanten met uitsluitend nachttarief
- meerkost omwille van verdubbeling premies beglazing en buitenmuurisolatie langs de buitenkant
- meerkost omwille van verhoging premies dakisolatie en buitenmuurisolatie langs de buitenkant ingeval van gelijktijdige asbestverwijdering
- premies sturing elektrische warmte
- premie asbestverwijdering en PV voor niet-residentiële niet-verwarmde gebouwen
- verhoging premie voor collectieve renovatiebegeleidingsprojecten
- EPC-labelpremie
- kortingsbonnen
- warmtepompen
- vergoeding volgens afspraken in het kader van Mijn VerbouwPremie volgens verdeelregels Wonen-Energie voor specifieke premies⁹

Hiervoor zijn momenteel de volgende budgetten vastgelegd, in miljoen euro:

VAK	2022	2023	2024	2025	2026
-----	------	------	------	------	------

⁸ Zie VR 2020 3010 DOC.1207/1BIS.

⁹ Zie VR 2021 0907 VV 0107/1BIS

Vanuit Energiefonds (in voorkomend geval via Klimaatfonds) VAK					
PV-premies	32,4	16,2	8,1		
REG-sturingspremie	1,65	1,65	1,65		
Energiescans/sociale energie-efficiëntieprojecten	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Kortingsbonnen	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Warmtepompboilers (Klimaatfonds)	0,59	0,6	0,6	0,6	0,6
Warmtepompen (Klimaatfonds)	2	0	0	0	0
Collectieve renovatiebegeleidingspremie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Vanuit de uitgavenbegroting VAK (VEK)					
Overige netbeheerdersvergoedingen	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
EPC-labelpremie (VV/RRF)	25,16 (3)	(6)	(6)	(6)	(4,16)
Asbest-premies (VV)*	45,06 (11,9)	(11,9)	(11,8)	(9,46)	
Mijn VerbouwPremie (VV/RRF)	40	70	70		
Meerkost Mijn VerbouwPremie – verhoging premies voor aanvragen 2022 en 2023*	9,92 (4,96)	24,8 (17,36)	(12,4)		
Meerkost Warmtepompen – verhoging premies eindfacturen 2022-2023*	14,58 (5,83)	14,58 (10,21)	(7,29)	(5,83)	
Meerkost verhoging dakisolatiepremies voor eindfacturen 2022-2023*	6,7 (2,6)	8,81 (5,32)	(3,98)	(3,52)	
Meerkost uptake PV-premies*	30 (12)	20 (18)	(12)	(8)	
Totaal*	213,8 (122,72)	162,3 (163,03)	78,04 (139,61)	6,39 (39,2)	6,39 (10,55)

* Tussen haakjes wordt het geschatte VEK per jaar vermeld

De voorgestelde vereenvoudiging betreft louter een administratieve vereenvoudiging van de berekening van de jaarlijks toe te kennen vergoeding per elektriciteitsdistributienetbeheerder en van de uitbetalingsprocedures. Voor 2023 zal de vergoeding aan alle elektriciteitsdistributienetbeheerders voor de uitvoering van de REG-openbaredienstverplichtingen vanuit de uitgavenbegroting en het Energiefonds oplopen tot maximaal 163,03 miljoen euro (VEK), voor 2024 tot 139,61 miljoen euro (VEK), beperkt tot de werkelijk in aanmerking komende uitgaven voor deze REG-openbaredienstverplichtingen. Niet vereffende middelen kunnen worden overgedragen naar het volgende kalenderjaar. Voor wat betreft RRF / Vlaamse Veerkracht en de provisie versnelling woningrenovatie en hernieuwbare energie geldt dit slechts voor de eindfacturen of in het geval van de sloop en heropbouwpremie de vergunningsdatum uit 2021 en 2022 betreffende Vlaamse Veerkracht / RRF en 2022 en 2023 betreffende de provisie versnelling woningrenovatie en hernieuwbare energie. Eventuele saldi op deze kredieten, na uitvoering van deze maatregelen volgens de principes in de desbetreffende VV-dossiers en dossier EMD-2-besluit (VR 2022 2005 DOC.0568/1), zullen in onderbenutting gaan of gedesaffecteerd worden ten gunste van de algemene middelen.

Er is geen bijkomende budgettaire impact bovenop de reeds via diverse besluiten van de Vlaamse Regering aangegane engagementen betreffende vergoedingen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders.

A.5 Aansluitingspremie warmtenetten

Hiervoor wordt gerekend op maximaal een 1000-tal aansluitingen per jaar met 3000 euro per premie tot eind 2024, dus overeenstemmend met een maximaal budget van 3 miljoen euro. Voor 2025 daalt de premie naar 2000 euro en wijzigt het maximaal budget overeenkomstig. Voor collectieve bouw en appartementsgebouwen met een collectieve stookplaats geldt een specifieke premiehoogte en -berekening.

De aansluitingspremie wordt gefinancierd via het Energiefonds met cofinanciering uit het Vlaams Klimaatfonds.

A.6 Advies Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verkregen op 16 juni 2022. Het advies is als bijlage 2 bijgevoegd.

De Inspectie van Financiën merkt op dat, in de lezing van de Inspectie van Financiën, de wijzigingen omtrent lagetemperatuursverwarming ingaan tegen de wil van de Vlaamse decreetgever. Het Vlaams Parlement heeft immers volgens de Inspectie van Financiën een lock-in willen vermijden.

De stelling ingenomen door de Inspectie van Financiën is niet correct. Het is immers juist de expliciete intentie van het Vlaams Parlement om voor nieuwbouw een eis lagetemperatuursafgiftesysteem in te voeren. In het voorstel van decreet dat op 8 juni 2022 in commissie in het Vlaams Parlement werd aangenomen (Parl. St. Vlaams Parlement 2021-2022, 1264/1) is immers door de stellers expliciet de volgende wens uitgedrukt: *“Om een lock-in te vermijden wordt voorgesteld om de piste van de verplichte combinatie met een hybridewarmtepomp vanaf 1 januari 2023 uit de voormelde visienota niet door te voeren. Als flankerende maatregel, om het niet doorvoeren van die stap op te vangen, kan de Vlaamse Regering echter in het kader van de energieprestatieregelgeving specifieke voorwaarden opnemen voor technische installaties waarbij wordt voorzien in eisen over een lage temperatuurafgifte. Bij lage temperatuurafgifte is het systeem zo ontworpen dat de temperatuur van het water in de verwarmingskring merkkelijk lager kan zijn dan bij een klassieke installatie. Doordat de temperatuur lager is, is er minder energie nodig om het systeem op temperatuur te krijgen en te houden. Bij een ketel heeft een lagere retourtemperatuur een positief effect op het condensatieproces in de ketel. Bij een warmtepomp zorgt een lagere temperatuur ervoor dat de hernieuwbare omgevingsenergie optimaal kan worden omgezet en dat minder elektriciteit moet worden gebruikt. De EPB-berekening houdt rekening met dat effect: een lagere temperatuur van het afgiftesysteem zorgt voor een hoger opwekkingsrendement voor ruimteverwarming. Op die manier wordt ook een gunstig effect op het E-peil verkregen. Een extra voordeel van het omzetten in een verplichte EPB-eis op lage temperatuur is overigens dat gebruikers later kunnen overschakelen op een warmtepomp zonder wijzigingen.”* Dit komt ook aan bod in het verslag van die commissievergadering (Parl. St. Vlaams Parlement 2021-2022, 1264/2) waar een van de stellers van het voorstel van decreet het volgende aanhaalde: *“Een laatste aspect dat hij wil meegeven gaat over het lock-ineffect. Met dit voorstel van decreet is er geen lock-ineffect. De Vlaamse Regering zal een besluit opmaken waarbij men vanaf deze zomer spreekt over een lagetemperatuurtoepassing. Wie dan toch nog voor radiatoren wil gaan, die zal in grote radiatoren moeten voorzien. Wie voor 2025 dan toch nog een gasketel wil plaatsen bij nieuwbouw en die binnen 15 jaar moet vervangen, die zal de mogelijkheid hebben om die op dat moment te vervangen door een warmtepomp.”* Het voormelde voorstel van decreet werd ondertussen op 15 juni 2022 ook al door de plenaire vergadering aangenomen. Het voorliggende ontwerpbesluit geeft hieraan uitvoering.

De Inspectie van Financiën adviseert daarnaast ongunstig over de gevraagde personeelsuitbreiding. De Inspectie stelt daarbij dat er geen extra personeelsvraag is wanneer de boetes (en navenante controles) niet worden verhoogd.

De Inspectie van Financiën gaat voorbij aan het feit dat de gezochte profielen niet slaan op handhavingsfuncties met controletaken en taken rond beboeting, noch administratieve/ondersteunende profielen binnen niveau B en C vormen. De gezochte profielen zijn immers voor:

- de nieuwe PV-verplichting grote afnemers (1 VTE niveau A adjunct van de directeur);
- de nieuwe aansluitingspremie warmtenetten (1 VTE niveau A adjunct van de directeur);
- de toepassing van de duurzaamheidscriteria (1 VTE niveau A ingenieur).

Op vraag van de Inspectie van Financiën wordt tot slot het volgende gespecificeerd. De entiteiten die onder de voorgedij vallen van minister Demir en die de voormelde compensaties op zich zullen nemen, en die *nominatim* worden benoemd zijn: de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), het agentschap Natuur en Bos (ANB), het departement Omgeving,

de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), het Agentschap Justitie en Handhaving, en Toerisme Vlaanderen.

C. ESR-TOETS

Dit ontwerp van besluit heeft geen impact op ESR.

D. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

B.1 PV-verplichting grote afnemers

Voor de toepassing van deze verplichting worden de bijkomende taken ingeschat op 1 VTE (niveau A adjunct van de directeur) extra.

De bijkomende taken omvatten:

- toelichting omtrent de verplichting voorzien op de website, Q&A uitwerken;
- ontwikkeling van online formulier voor opvragen en melden van betreffende dakoppervlaktes;
- overleg met Fluvius en leveranciers om tot correcte adressenlijst te komen;
- jaarlijkse verzending en verwerking van de online formulieren;
- ontwikkeling van een software-systeem voor de opvolging van grote afnemers;
- behandeling van uitzonderingsaanvragen;
- opvolgen van naleving en eventueel invorderen van boetes;
- jaarlijkse rapportering;
- evaluatie en eventuele bijsturing van de PV-verplichting.

B.2 Duurzaamheidscriteria

1 VTE (niveau A ingenieur) voor volgende bijkomende taken:

- De verdere uitwerking en toepassing van de duurzaamheidscriteria uit de richtlijn REDII noodzaakt een sterker toezicht op de duurzaamheidscriteria om enkel de conforme productie uit hernieuwbare energie te rapporteren naar Eurostat om te voldoen aan de bindende doelstelling hernieuwbare energie uit de REDII.
- De richtlijn RED III (goedkeuring voorzien eind dit jaar) voorziet bindende of indicatieve doelstellingen inzake groene waterstof, REFUNOBIO's (Refuse derived fuels of non-biological origin), rapportering over inzet van grijze waterstof enz. Onafhankelijk van de exacte uiteindelijke bepalingen, zal over deze energiebronnen een specifieke rapportering en opvolging nodig zijn.
- De duurzaamheidscriteria zullen volgens de nieuwe emissierapporteringsrichtlijnen ook toegepast moeten worden bij de toepassing van biomassa/biogas in de emissiehandel. Hierover komen de laatste maanden veel vragen binnen en wordt nieuwe Europese regelgeving ontwikkeld.
- Opvolging van implementing agreement inzake vrijwillige Europese certificatiemechanismen en goedkeuring van dergelijke mechanismen.

B.3 Aansluitingspremie warmtenetten

Voor de verwerking van de premie-aanvragen schat het VEKA de bijkomende taken op 1 VTE (niveau A adjunct van de directeur) extra.

De bijkomende taken omvatten:

- toelichting omtrent de premiereregeling voorzien op de website, Q&A uitwerken;
- ontwikkeling van een software-systeem voor de opvolging van de gemeenten alwaar die aansluitingspremies worden aangevraagd:

- behandeling van steunaanvragen;
- uitvoeren uitbetalingen;
- jaarlijkse rapportering en evaluatie.

B.3 Samenvatting

Samengevat betekent dit:

- 2 VTE niveau A (adjunct van de directeur) (140.000 euro) :
 - o 1 VTE voor PV-verplichting grote afnemers;
 - o 1 VTE voor aansluitingspremie warmtenetten;
- 1 VTE niveau A (ingenieur) voor toepassing van duurzaamheidscriteria (80.000 euro).

Het totaal vereist weddekrediet bedraagt dan 220.000 euro + 15.675 euro werkingskosten + 10.500 euro (eenmalige) investeringskosten.

De nodige weddekredieten en werkingsmiddelen voor de voorgestelde personeelsuitbreidingen bij het VEKA kunnen worden gecompenseerd op begrotingsartikelen van de begroting Energie (QE0/1QE-E-2-KA/WT en QE0/1QE-E-2-KB/WT).

De betreffende personeelsaantallen zullen voor de koppenbesparingsdoelstelling van de Vlaamse Regering worden opgevangen binnen de entiteiten die onder het toezicht van minister Demir vallen (zie ook supra). Deze entiteiten werd over de periode 31 december 2019 – 31 december 2024 een besparing van 186 koppen opgelegd. Volgens de voorlopige stand per 31 december 2021 werd deze besparingsdoelstelling reeds voor 90% gerealiseerd.

B.5 Akkoord van de minister van bestuurszaken

Het akkoord van de minister van bestuurszaken gaat als bijlage 5. Het akkoord bevat de voorwaarde dat er tegen de tweede principiële of definitieve goedkeuring een compensatietabel wordt opgenomen m.b.t. welke entiteiten hoeveel VTE van de personeelsuitbreiding bij het VEKA zullen compenseren. Hiervan wordt akte genomen, en er zal bij tweede principiële goedkeuring of de definitieve goedkeuring van dit besluit een compensatietabel worden opgenomen.

E. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

D.1 PV-verplichting

De PV-verplichting is van toepassing op gebouwen met een publieke organisatie als eigenaar, erfpachter of opstalhouder vanaf 500 MWh. Volgens de data van het Vlaams Energiebedrijf is op 12% van de publieke gebouwen PV geplaatst en kan er dus in elk geval nog een groot resterend potentieel aangesproken worden. Dit potentieel is volgens de laatste calls groene stroom voldoende rendabel bij de invulling (10% van de dakoppervlakte) die dit besluit vereist en waardoor het grootste deel van de opgewekte stroom direct ter plaatse kan verbruikt worden en dus een grote vermeden kost op de elektriciteitsfactuur oplevert. Op die manier draagt de plaatsing van PV ook bij tot een lagere en stabielere energiefactuur voor de Vlaamse overheid.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerpbesluit moet worden voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtcommissie, de SERV, de Minaraad en de VREG.

Richtlijn 2015/1535/EU, bepaalt dat de lidstaten de Europese Commissie onverwijld ieder ontwerp voor een technisch voorschrift mededelen, tenzij het een integrale omzetting van een internationale of Europese norm betreft, in welk geval louter met een mededeling van de betrokken norm kan worden volstaan. De lidstaten geven de Europese Commissie tevens kennis van de redenen waarom

de vaststelling van dit technisch voorschrift nodig is, tenzij die redenen reeds uit het ontwerp zelf blijken. In voorkomend geval delen de lidstaten tegelijkertijd de tekst mee, tenzij deze reeds in samenhang met een eerdere mededeling is doorgegeven, van de in hoofdzaak en rechtstreeks betrokken wettelijke en bestuursrechtelijke basisbepalingen, indien kennis van die tekst noodzakelijk is om de reikwijdte van het ontwerp van het technische voorschrift te kunnen beoordelen. Het oorspronkelijke besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005, evenals latere wijzigingen aan de berekeningsmethodiek, werden in overeenstemming met de toen geldende bepalingen bij de Europese Commissie aangemeld. Aangezien het voorliggende ontwerp van besluit voorziet in de wijziging en vervanging van bijlagen, waarbij aanpassingen aan de berekeningsmethode wordt voorzien, moeten deze ontwerpen overeenkomstig de richtlijn bij de Europese Commissie worden aangemeld. De lidstaten stellen de goedkeuring uit van een ontwerp voor een technisch voorschrift voor de duur van drie maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de Europese Commissie de mededeling ontvangt. Dit weerhoudt de lidstaten er evenwel niet van andere interne procedurestappen die in het kader van de regelgevingsprocedure moeten worden gevolgd (bijv. adviezen van de strategische adviesraden en afdeling wetgeving van de Raad van State), te laten plaatsvinden.

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet daarna het advies worden ingewonnen van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar eerste principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de VTC, de VREG, de SERV en de Minaraad met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen;
3. de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, ermee te gelasten om bovenvermeld ontwerp van besluit in het kader van de richtlijn 2015/1535/EU bij de Europese Commissie aan te melden.

De Vlaamse minister van Handhaving en Justitie, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlagen

1. ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of

voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie;

2. het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 16 juni 2022
3. Het begrotingsakkoord van de minister van Begroting d.d. 4 juli 2022
4. Het akkoord van de minister van Bestuurszaken